

Årsmelding 2010

BODØMARKAS VENNER

bodø
KOMMUNE

Nøkkeltall 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	4,3	6,6	4,5	0,9	2,0	4,6
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	6,1	5,1	2,2	-2,6	1,0	2,6
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	183,0	188,4	194,6	197,7	192,7	198,2
Antall elever i kommunale grunnskoler	6 330	6 304	6 233	6 148	6 139	6 070
Antall barn i barnehager	2 568	2 651	2 717	2 828	2 855	3 012
Befolkning over 80 år	1 400	1 470	1 476	1 540	1 582	1 614
Netto driftsutgifter, grunnskoleopplæring, i % av totale netto driftsutgifter	34,5	32,8	33,7	32,1	31,0	29,7
Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter	2,5	2,7	2,3	2,9	2,9	2,1
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg, i % av totale netto driftsutgifter	29,7	28,9	30,2	32,1	33,6	32,0

Bystyrets medlemmer i perioden 2007–2011

Arbeiderpartiet

Odd-Tore Fygle (ordfører)

Tone Magnussen
Morten Melå
Anne Stein
Tone Gundersen Opli
Arild Nohr
Rolf A. Naurstad
Erling Magnus Nilssen
Marianne H. Øien
Odd Andreas Lund
Berit Undrum
Hild Marit Olsen
Gunnar Stein
Ivar Andreassen
Siri Vasshaug

Fremskrittspartiet

Gørill Heitmann Hongset
Tom Cato Karlsen
Odd Paulsen
Knut Andreas Hernes
Janne Mari Ellingsen
Kjell Magne Lutnes
Øystein Gudbrandsen Wik
Jonny Gulbrandsen
Kari Holt Storstrand
Audun Spjell

Høyre

Ole-Henrik Hjartøy
Mona E. Lillehaug
Eva Leivseth
Jan Kåre Moen
Odd Emil Ingebrigtsen

Kristelig folkeparti

Bernt Aanonsen
Else-Marie Torp

Rødt

Svein Eilif Olsen
Andreas Tymi Ruud

Senterpartiet

Ingrid Lien
Jon Albert Alstad

Sosialistisk venstreparti

Kirsten Hasvoll
Ali Horori

Venstre

Terje Cruickshank

Årsmelding 2010

Forside

Nyholms Skandse feiret 200 årsjubileum i 2010

Utgiver

Bodø kommune v/rådmannen

Redaksjonen

Karin Bjune Sveen, Tord Berthinussen, Astrid B. Dolmen, Arne Marthinsen, Jon Erik Anti

Postadresse

Bodø kommune
Postboks 319
8001 Bodø

E-post

postmottak@bodo.kommune.no

Hjemmeside

www.bodo.kommune.no

Grafisk utforming

BEDRE reklame as - bedre.no

Trykk

Elle Melle produksjon AS

Innhold

- 4- 5** Rådmannsskifte i Bodø
- 6- 7** Politikk og administrasjon
- 8- 9** Høydepunkter
- 10-11** Rammer
Befolkningsutvikling
- 12-13** Organisasjonsnytt
- 14-15** Administrasjon og fellestjenester
- 16** Miljø
- 17** Internasjonal virksomhet
- 18-21** Temasider
- 22-27** Oppvekst- og kulturtjenester
- 28-33** Helse- og sosialtjenester
- 34-37** Tekniske tjenester
- 38-39** Eiendomsforvaltning
- 40-41** Investeringer
- 42-45** Økonomi · Årsresultat
- 46-48** Kommunale foretak
- 49-51** Driftsregnskap
Balanse
KOSTRA
- 52** Et dykk i arkivet...

”Framover? Kultursatsingen står i fokus, og den greier vi, men ikke på bekostning av primærtjenestene.”

SVEIN BLIX NYLIG AVTROPPEL RÅDMANN

Vaktskifte på brua

Da kongen holdt nyttårstalen, het fremdeles Bodøs rådmann Svein Blix. Da statsministeren holdt sin nyttårstale, het Bodøs rådmann Rolf Kåre Jensen. Et rådmannsskifte er ingen daglig foreteelse. Det er over 20 år siden sist!

Svein Blix

Født 14. januar 1944 og oppvokst i Sulitjelma. Gift, to voksne barn, seks barnebarn. Utdannet

sosialøkonom. Har arbeidet i finansdepartementet i Oslo, siden i Trondheim kommune, så nordover til Bodø Sparebank som etterhvert ble Sparebanken Nordland. Havnet i rådmannsstolen i Bodø kommune høsten 1990 og rakk drøye 20 års fartstid her innen pensjonering fra årsskiftet 2010/2011. Fikk ikke dermed noen utpregede fritidsproblemer, Blix ble umiddelbart rekruttert til det ledige styreleder vervet i Nordlandssykehuset, som Stig Fossum etterlot seg utpå høsten. Har også blant annet styreverv i Salten Brann, Bodø Kommunale Pensjonskasse, Veipakke Salten pluss et engasjement i Bedriftskompetanse AS.

Hans fredede plett på jorden er fritidsresidensen i Sulis.

Nyss fratrådt som rådmann kan Svein Blix leke seg litt med tallenes tale. På de om lag 7500 døgn som har gått fra han tiltrådte til han fratrådte, er det et annet Bodø som har steget fram.

- Driftsbudsjettet er firedoblet fra 730 millioner til 2.9 milliarder og drifts-omfanget fra 1700 til 2900 årsverk.
- Det har vært mye å holde rede på, men jeg har alltid hatt et godt sovehjerte, smiler han.

Svein Blix anser seg som heldig som endte opp i den jobben han har fylt i drøye to tiår.

- Jeg var innstilt som nummer to og var jo sekunda vare, spøker han.

Blix ble hentet inn til en samtale med daværende ordfører Per Pettersen etter at en annen hadde takket nei. Han takket ja etter noen timers betenkningstid, og har ikke angret siden.

- Nei, jeg har aldri hatt lyst til å evakuere brua, sier kapteinen, som stod tiden ut.

Han vil helst ikke gi sin etterfølger noen gode råd i anledning vakt-skiftet, for Svein Blix stoler da på at nykommeren finner sin vei.

Men kvasse tider husker han selv at det var på det tidlige 1990-tall.
- Det er ikke særlig klare grenser for hva en kommuneadministrasjon får i fanget.

Nordlandsbanen var truet av nedleggelse, Nordlandsbanken var under oppkjøpsraid, og det var oppryddingstid i forbindelse med Nordlandshallen, som var nær konkurs, mimrer han fra sin tidlige rådmannstid.

Siden har det vært stadig nye utviklingsprosjekter. Stadig nye baller i luften. Luftfartstilsynet endte her. Statens Veivesen kunne endt i Ofoten, men båten bar. Universitetet i Nordland. Forsvaret og kampflybase.
- Ja, det er mulig en rådmann er kommuneforvaltningens utgave av en finansminister, i alle fall er det en av rollene, erkjenner han.

- Framover? Kultursatsingen står i fokus, og den greier vi, men ikke på bekostning av primærtjenestene. Så er det jo viktig å huske at en kommune i ett og alt bestandig er

Fra 1. januar 2011 tok Rolf Kåre Jensen (til venstre) over som rådmann i Bodø kommune, etter at Svein Blix valgte å pensjonere seg.

veldig avhengig av utenforliggende forhold, framholder nylig avtroppet rådmann Svein Blix.

Rolf Kåre Jensen

Født 19. mai 1956 og oppvokst på Kjerringøy. Gift, tre voksne barn og med utsikter til å bli bestefar. Etter gymnas og militærtjeneste i Bodø sørover til Norges landbrukshøgskole. Utdannet sivilagronom pluss økonomi/administrasjon og en dose juss. Har arbeidet ved fylkeslandbrukskontoret og fylkestyggdekontoret i Finnmark, hos Fylkesmannen og fylkesskattesjefen i Finnmark og ble regiondirektør i Skatt Nord innen han fra årsskiftet har tiltrådt som ny rådmann i Bodø.

Hans fristed er Fjære på Kjerringøy.

som ikke overstiger det kommunen har å rutte med.

- Rådmannen er ikke bare finansminister, men skal bidra til å gi politikerne best mulig beslutningsgrunnlag, forklarer han. Det går grenser mellom politikk og administrasjon, og rådmannens apparat skal ikke bestemme, men synliggjøre de sannsynlige konsekvenser av det som bestemmes, forklarer han. Og videre skal rådmannen se til at det som er vedtatt settes ut i livet, best mulig.

Nå har 1956-modellen med røtter fra Kjerringøy vært sine første måneder på brua, og skal styre kommuneskuta videre. Synes han skuta er i skapelig forfatning, med rett kurs og god fart?

- Ja, jeg slipper opplevelsen av å skulle forsøke og berge noen synkende skute, for denne skuta er i bra forfatning. Bodø har nokså stor lånegjeld, men for en stor del lavrisikogjeld, og økonomien er grunnleggende i orden. Kursen er god, Bodø er en solid vekstkommune, og har vært det lenge. Seilingsfarten er også god, og det er jo et langt mer oppbyggende oppdrag å skulle håndtere vekst og utvikling enn stagnasjon og tilbakegang, konstaterer nyskipperen.

Rolf Kåre Jensen er blitt lagkaptein for cirka 3 700 ansatte, sjefsleverandør til cirka 48 000 kunder, og ansvarlig for en organisasjon som får fart på oppunder tre milliarder kroner i året – eller 300 000 i timen, sånn sett, i gjennomsnitt.

- Ja, jeg kan godt bruke betegnelsen lagkaptein for dette store laget, medgir den nye rådmann, som med denne jobben har vendt nesene hjem etter sin lange fartstid i Finnmark.

- Rådmannen er selvfølgelig på ingen måte den beste fagmannen på de ulike feltene, erkjenner han. En rolle å tilstrebe er å spille de andre gode. Bodøs kommuneskute virker å ha et høyst kompetent og oppegående mannskap, er førsteinntrykket.

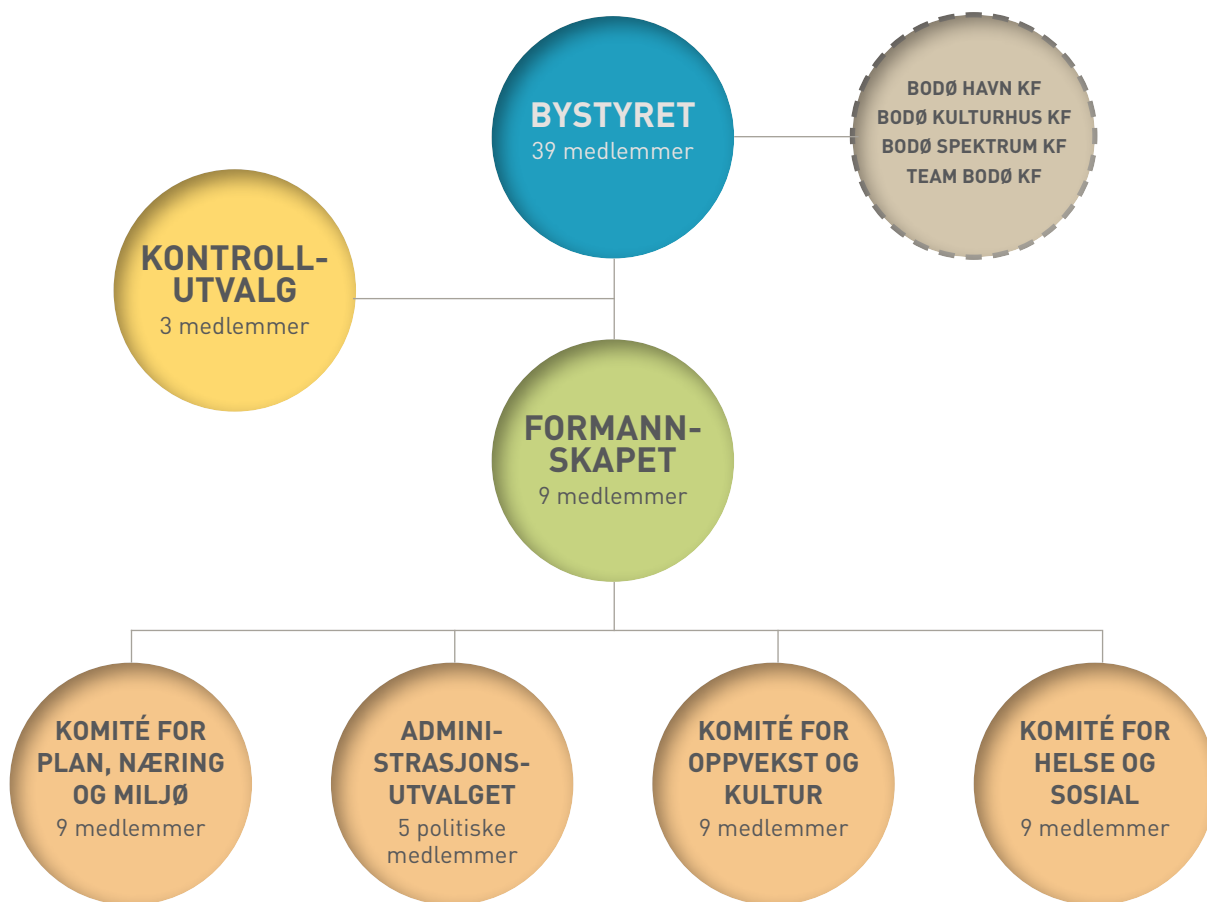
Han beskriver kommuneforvaltningens dilemma – å skulle levere tjenester av best mulig kvalitet til flest mulig brukere til en kostnad

Politikk og administrasjon

Bystyret er den øverste myndigheten i Bodø kommune. De folkevalgte politikerne fatter vedtak som administrasjonen utfører.

Etter kommunestyrevalget i 2007 består bystyret av 39 folkevalgte politikere. Alle politikerne er medlemmer i en komité. Bystyrets komiteer kan ikke fatte endelig vedtak, men behandler alle sakene og fremmer sin innstilling før sakene legges frem for bystyret.

Odd-Tore Fygle (Ap) er ordfører i Bodø kommune.

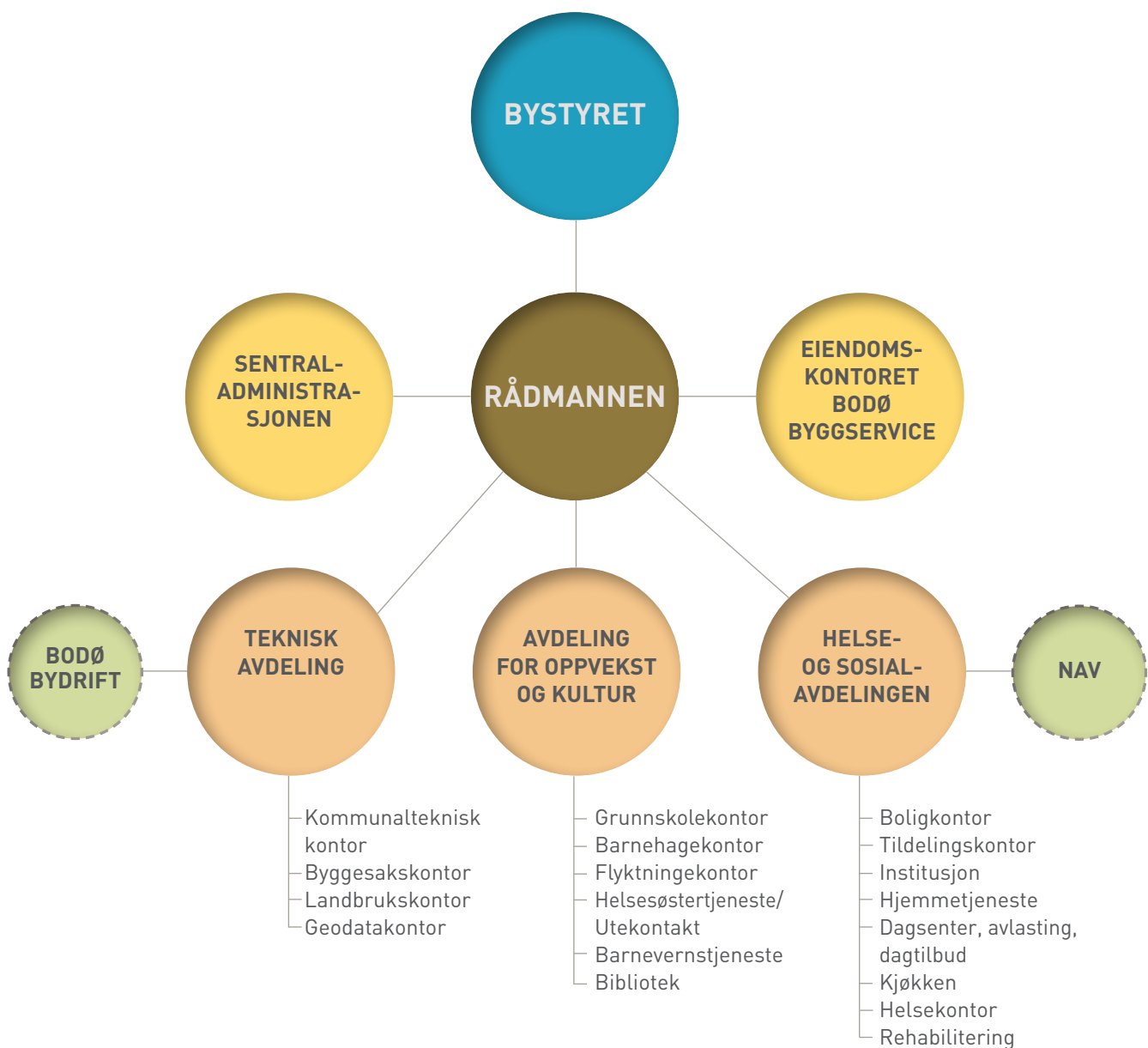

I tillegg er det en god del utvalg, nemnder og råd: blant andre planutvalg, eldreråd, ruspolitisk råd og rådet for funksjonshemmede. Bodø kommune har også lokalutvalg i følgende kommunedeler: Skjerstad, Kjerringøy, Saltstraumen, Tverlandet og Innstranda.

Administrasjon

Bystyret har delegert all den myndighet som loven tillater til rådmannen. Rådmannen er øverste leder for den kommunale administrasjonen som til sammen består av cirka 3 700 ansatte. Administrasjonen er inndelt i en sentraladministrasjon og tre avdelinger med underliggende kontorer. I tillegg er det opprettet en del kommunale foretak som løser oppgaver som er spesielt publikumsrettet.

Rolf Kåre Jensen er kommunens rådmann.

Kaval 20 i tekst og

NY, SPENNENDE SKOLE I BODØSJØEN MED LOKAL KUNST

VI GIKK TIL ROMA
I LANGTIDSRISK ÅND

LAVESTE SYKEFRAVÆR
PÅ DE TI SISTE ÅR

NYTT BOLIGKONTOR
ETABLERT I POSTGÅRDEN

SATSING PÅ FAMILIE- SENTER I KOMMUNEN

KARRIERESENTERET

RASSIKRING I KVALVIKA

NYE KUNSTGRESSBANER

skade
10
g bilder

**JEKTA
"ANNA KAROLINE"
SKAL BEVARES**

SAMISK KULTURUKE MED
STORT ARRANGEMENT

**JORDMORTILBUDET
I BODØ STYRKET**

HAMMERVIKA AVLØPS-
ANLEGG FERDIGSTILT

FRISKLIVSSENTRALEN MED
TILBUD OM LIVSSTILSVALG

**BORTIMOT FULL
BARNEHAGEDEKNING**

Snart 50 000 bodøværing

Om ikke lenge passerer Bodø 50 000 innbyggere. I så måte ga året 2010 et kraftig dytt mot den magiske streken med en økning på 565 innbyggere. Av denne økningen utgjør innvandring fra utlandet 342 personer.

Befolkningsutvikling 2000-2011

Med en økning på 565 innbyggere ble 2010 mer et normalår for Bodø kommune. Veksten kan deles opp i et fødselsoverskudd (født/døde) og en nettoflytting (til-/fraflytting).

For kommunen ble fødselsoverskuddet på 252 nye innbyggere. Dette er en nedgang fra de siste to årene, og skyldes i hovedsak en nedgang i antall fødsler fra 680 til 573, noe som er et mer normalt nivå. Antallet døde ligger innfor det som er normalt for kommunen.

Kommunens nettoflytting var på 307 nye innbyggere, noe som er det tredje beste resultatet de siste elleve årene ifølge tabellen til høyre. Som det framkommer av tabellen var det rekordmange innflyttere til kommunen (2 233) og samtidig mange utflyttinger (1 926).

Ser man nærmere på flytting-dataene vil man se at nettoflyttingen fra utlandet var på 342 innbyggere, mens den innenlandske netto-

År	Folkemengde 1. januar	Fødte	Døde	Fødselsoverskudd	Innflyttet	Utflyttet	Netto innflytting	Folke-tilvekst	Endring i %
2011	47 847								
2010	47 282	573	321	252	2 233	1 926	307	565	1,2
2009	46 495	680	297	383	2 187	1 788	399	787	1,7
2008	46 049	672	311	361	1 970	1 888	82	446	1,0
2007	45 575	603	331	272	2 118	1 916	202	474	1,0
2006	44 992	579	288	291	2 009	1 718	291	583	1,3
2005	44 414	626	272	354	1 968	1 751	217	578	1,3
2004	43 775	574	261	313	1 946	1 604	342	655	1,5
2003	43 247	576	304	272	2 098	1 845	253	525	1,2
2002	42 840	569	298	271	2 005	1 875	130	407	1,0
2001	42 624	605	308	297	1 867	1 944	-77	216	0,5
2000	42 465	593	301	292	1 963	2 095	-132	159	0,4

Kilde: SSB (Skjerstad og Bodø tall lagt sammen i perioden 2000-2004)

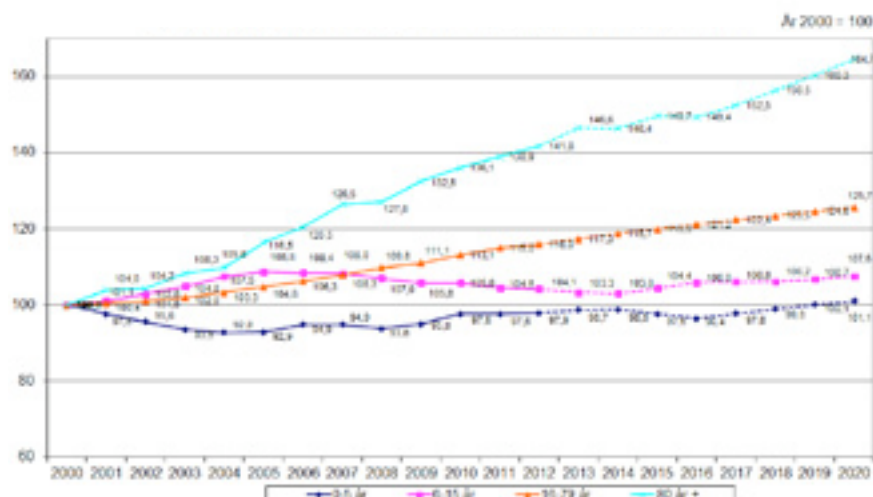
flyttingen var på minus 35 innbyggere, det vil si fraflytting.

Denne sammensetningen av nettoflyttingen varierer veldig mye fra år til år, og en trend de siste seks årene er at nettoflyttingen fra utlandet har blitt større og større,

samtidig som den innenlandske varierer mye fra år til år. Skal kommunen sette inn noen tiltak for å redusere den innenlandske flyttingen må tiltakene rettes mot kvinner/menn i alderen 20-35 år.

Utvikling fra 01.01.2000 til 01.01.2011, samt prognose fram til 2020

Grafen til høyre viser faktisk befolkningsutvikling fra år 2000 til 2011 og prognose fram til 2020. Grafen viser at den største prosentmessige veksten fram til 2020 kommer i aldersgruppen 80 år + og 16-79 åringer. Økningen i antallet skoleelever går fra 4,5 % i 2011 til 7,6 % i 2020, noe som tilsvarer en ytterligere nedgang i andelen til 12,17 %. Andelen barnehagebarn går også ytterligere ned til 7,46 %, men gode fødselstall i årene framover kan gi en helt annen situasjon.

Stadig flere bodøvæinger ser dagens lys, vi nærmer oss 50 000.

Folkemengde etter alder i perioden 2000-2011

Tabellen under viser hvordan befolkningen i de forskjellige aldersgruppene har endret seg de siste elleve siste årene, vist i både antall og i andel, samt endring i perioden. Antall 0-5 åringer har gått fra 3 826 barn i 2000 til 3 733 i 2011, det vil si en reduksjon på 2,4 %. Andelen 0-5 åringer har dermed gått fra 9,01 % i 2000 til 7,80 % i 2011. For aldersgruppen 6-15 år ser vi at antallet har økt med 266 personer disse årene, mens andelen har gått ned fra 13,81 % til 12,81 %, grunnen til dette er at økningen på 4,54 % (som vil si 266 personer) er mindre enn kommunens samlede økning på 12,67 %.

Bodø kommune har en ung befolkning sammenlignet med landsgjennomsnittet, men vi ser at eldrebølgen kommer også her. Det forventes tilsvarende utvikling kommende år.

År	01.01.2000		01.01.2005		01.01.2009		01.01.2011		Endring i perioden	
	antall	andel	antall	andel	antall	andel	antall	andel	antall	i %
0- 5 år	3 826	9,01	3 555	8,00	3 633	7,81	3 733	7,80	-93	-2,43
6-15 år	5 863	13,81	6 377	14,36	6 202	13,34	6 129	12,81	266	4,54
16-79 år	31 614	74,45	33 128	74,59	35 120	75,54	36 371	76,02	4 757	15,05
80 år +	1 162	2,74	1 354	3,05	1 540	3,31	1 614	3,37	452	38,90
Total	42 465	100	44 414	100	46 495	100	47 847	100	5 382	12,67

Kilde: SSB (Skjerstad og Bodø tall lagt sammen i 2000)

Laveste sykefravær på ti

Anne Lise Rosvold og Gro Solvang var to av Bodø kommunes spreke medarbeidere. De vant Dytt-konkurransen, hvor 1060 av kommunens medarbeidere deltok.

Konkurransen pågikk i 77 dager. På denne tiden gikk deltakerne med skritteller en strekning som tilsvarer Torino til Roma, 800 kilometer. Dytt-konkurransen var ett av flere tiltak for å fremme fysisk aktivitet og redusere sykefraværet. Vi har tro på at arbeidstakere tar ansvar for egen helse, og vil som arbeidsgiver legge til rette for fysisk aktivitet.

IA-arbeid

Bodø kommune hadde i 2010 det laveste sykefraværet på ti år. Med en reduksjon fra 10,2 % i 2001 til 8,1 % i 2010, nådde kommunen målet om 20 % reduksjon. Kontinuerlig arbeid med oppfølging av sykemeldte, større grad av tilrettelegging i virksomhetene, samt omplassering til annet arbeid ved behov, er viktige faktorer til denne nedgangen. I tillegg er det etablert treningsgrupper for bestemte grupper. Gravide arbeidstakere får også veiledning av jordmor og tilrettelegging av arbeidet.

Det er stort fokus på at ansatte med redusert funksjonsevne skal kunne stå i jobb. Det er inngått avtale med NAV om å stille ti IA-plasser til disposisjon.

De fleste lederne gjennomfører seniorsamtaler. Seniortiltakene gjennomføres for å øke den reelle pensjoneringsalderen, og for å beholde kompetente og erfarne medarbeidere lengre. Tiltakene blir jevnt over positivt mottatt, men det finnes noen utfordringer knyttet til økonomi og tilrettelegging.

Personal- og organisasjonssjef Liss Eberg sammen med Dytt-vinnerne Anne-Lise vant reisegavekort på 8 000 kroner. Til venstre Gro Solvang fra Mørkved sykehjem,

Bodø kommune har fått gode tilbakemeldinger på at IA-avtalen oppfylles.

Rekruttering

Å ha tilstrekkelig og kompetent personale vil være hovedutfordringen for Bodø kommune framover. Selv om kommunen er en populær arbeidsplass, er det nedgang i antall søkere på lærerstillinger og rår mangel på ingeniører. Også innen helse- og sosialtjenesten vil det bli store rekrutteringsutfordringer, ikke minst på grunn av samhandlingsreformen.

Bodø kommune jobber aktivt med rekrutteringsutfordringene. I tillegg til deltakelse på ulike rekrutteringsmesser er det etablert ulike prosjekter og prøveordninger:

- avskaffe uønsket deltid innen helse- og sosialavdelingen
- utprøving av ønsketurnus, olje- turnus og virkemiddelstilling
- prosjekt Helsefagarbeider for å rekruttere helsefagarbeidere
- deltakelse i EU-prosjektet OLE 2 (Our Life as Elderly)

Lærlinger

I 2010 økte antallet lærlinger fra 70 til 75, mest innen helsefagarbeid. Bodø kommune profilerer seg som arbeidsgiver under Bertnesdagen og ved Utdannings- og yrkesmessa. I tillegg deltar kommunen i prosjektet "Velg Yrkesfag".

Lønnsforhandlinger

Forhandlingene i 2010 var særlig tidkrevende og utfordrende både

år

Rosvold (til høyre), Symra avlastning, som som vant reisegavekort på 3 000 kroner.

HMS, internkontroll og kvalitetsarbeid er et omfattende system. Vi har gjennom pilotene kommet langt i arbeidet med et kvalitetsbibliotek og ser at praksis og rutiner fungerer. Utrulling av systemet til hele kommunen skjer fra årsskiftet 2011.

Likestilling

Barnehage, skole og helsesektoren har en klar overvekt av kvinner, og teknisk sektor har stor overvekt av menn. Det er ønskelig med utjamning. Det vil være et av fokusområdene i arbeidet med å utarbeide Handlingsplan for mangfold, likestilling og inkludering som nylig er startet. Et annet fokusområde er å rekruttere flere medarbeidere med ikke norsk etnisk bakgrunn. Arbeidet med uønsket deltid er viktig, både i forhold til likestilling og rekruttering. Sammen med tre andre Nordlandskommuner har Bodø kommune innledet et samarbeid med KUN (senter for kunnskap og likestilling) og LDO (likestillings- og diskrimineringsombudet). Samarbeidet har ført til at Helse- og sosialavdelingen er i dialog med KUN i planleggingen av Sølvsuper Helse- og velferdssenter.

for arbeidsgiver- og arbeidstaker-siden. I tillegg til vurdering av lønn og lønnsforhandling lokalt for alle ansatte i kommunen er det utformet generelle kriterier og gjennomført egne kompetanseforhandlinger for ansatte i HTA kap. 4.

Erkjentlighet

De 30 som har vært ansatt i Bodø kommune i 25 år ble hedret i bystyresalen 18. februar 2010. Årets jublanter ble ansatt i Bodø kommune i 1985, og Bodø kommune er svært stolt over å ha så mange dyktige og trofaste medarbeidere.

Kvalitetslosen

Arbeidet med å utvikle et helhetlig kvalitetssystem har fortsatt i 2010. Kvalitetssystemet omfatter både

Hver vinter hyller Bodø kommune de av sine ansatte som har rundet 25 års fartstid. Her fra arrangementet i 2010.

Fokus på kvalitet, sikker

For å bidra til økt effektivitet i tjenesteyting har administrasjonen i 2010 hatt fokus på tiltak som sikrer god kvalitet på de data tjenesteytinga er avhengig av. Det er arbeidet med sikkerhet knyttet til anvendelse av dataene, og mulighet for bedre datatilgang for medarbeidere ute av kontoret.

De viktigste satsingsområdene har vært innføring av ny kvalitets- og HMS-løsning, dokumenthåndtering, styringsdata, mobilitet i fagsystemene, ny løsning for krise- og katastrofeberedskap

Kvalitetsloven

I 2009 ble Kvalitetsloven valgt som kommunens felles løsning for kvalitetsstyring og HMS. Etter vel gjennomført pilotprosjekt har 2010 vært benyttet til å vinne erfaring med verktøyet samt starte utrulling av løsningen for hele kommunen. Utrullinga forventes ferdigstilt i 2011. Arbeidet med Kvalitetsloven gir:

- Generell økt fokus på kvalitetsstyring innenfor kommunenes tjenesteområder
- Avvikling av egne separate løsninger som har vært lite effektivt og ikke har gitt nødvendig totaloversikt
- Medarbeiderne får mulighet til enkelt å kunne melde avvik og lederne et godt verktøy for å iverksette og følge opp kvalitetsforbedrende tiltak
- Medarbeidere og ledere får et oppslagsverk hvor de vet at gjeldende versjon av prosedyrer, maler og retningslinjer ligger.

Dokumenthåndtering

Som de fleste andre store organisasjoner står Bodø kommune overfor utfordringer hva gjelder å sikre god kontroll over såkalt ustrukturert informasjon som ikke arkivpliktige dokumenter, e-post og sms med mer. Dette skyldes flere forhold:

- Mengden av informasjon som kommunen må forholde seg til vokser radikalt
- Ledere og medarbeidere opplever et stadig økende behov for lett å finne all tilgjengelig informasjon knyttet til en sak, prosjekt eller problemstilling
- Komplekse problemstillinger og effektiviseringskrav fordrer samarbeid på tvers av enheter, spesielt i offentlig sektor – dette krever løsninger som gjør det enkelt å dele informasjon på tvers
  - Kommunene saksøkes langt oftere enn tidligere – rettsapparatets krav til dokumentasjon av det faktiske hendelsesforløp setter igjen krav til kommunens evne til både å dokumentere og å gjenfinne dokumentasjonen i etterkant
  - Samhandling og kommunikasjon foregår i nye kanaler – ofte med en veldig uformell "omgangstone"

Bodø kommune har kommet langt når det gjelder å håndtere arkivpliktig dokumentasjon og innførte ved årsskifte 2009/2010 full-elektronisk arkivering. Når det gjelder utfordringene ovenfor har kommunen i 2010 kartlagt hvilken type dokumentasjon dette gjelder samt gjort foreløpige vurderinger av hvilke løsninger som er egnet til å ivareta dokumentasjonen (såkalte eDok-løsninger).

Styringsdata

I 2010 har det vært en økende forståelse i kommunens toppledergruppe av at stadig strammere økonomiske rammer fordrer løsninger

som gir bedre beslutningsunderlag for å kunne prioritere på tvers mellom de store avdelingene, samt bedre å kunne forutsi følgende av de tiltak som fattes. Eksisterende løsninger gir et meget godt bilde av dagens situasjon samt historikk, men er lite egnet til å gi prognoser fram i tid – spesielt i en setting hvor det ofte er vanskelig å beskrive årsakssammenhengene.

Mobilitet

Økt krav til effektivitet gir stadig økende krav om at medarbeidere og ledere i kommunen kan utføre deler av sine arbeidsoppgaver hjemmefra eller "ute i felten". Dette medfører at kommunens IT-løsninger må tilrettelegges for dette. I 2010 er det for flere av fagsystemene anskaffet tilpasninger som gir bedre mobilitet:

- I kommunens turnusløsning (Visma Notus) er det tatt i bruk en web modul hvor medarbeidere kan sitte hjemme/eksternt og sette seg på ønskede turnuser/vakter samt bekrefte hvorvidt de tar en vakt eller ikke.
- I kommunens elevløsning (Visma Skole) er det tilrettelagt for at lærerne kan sitte hjemme/eksternt og registrere karakterer på elevene
- I kommunens lønns- og personal-løsning (Visma Enterprise HRM) er det tilrettelagt for at medarbeiderne kan sitte hjemme/eksternt og registrere personaldata som eksempelvis CV

Krise og katastrofe

For krise- og katastrofeberedskapen har 2010 vært et hektisk år. Flere store øvelser hvor kommunen har

het og mobilitet

vært involvert, revisjon fra Fylkesmannen samt innføring av ny løsning for krise- og katastrofeberedskap. Erfaringene fra både øvelsene og revisjonen viser at Bodø kommune ligger langt framme når det gjelder arbeidet med krise- og katastrofeberedskap. Mange dyktige medarbeidere kombinert med gode rutiner er viktige årsaker til dette. Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) som kommunen baserer mye av krise- og katastrofeberedskapen på er imidlertid noe utdatert. I 2011 vil det derfor iverksettes et eget

prosjekt med siktemål på å få oppdatert ROSen innenfor alle relevante områder. For å tilrettelegge for at dette arbeidet skal lykkes og at resultatene blir tilgjengelig for så vel kommunen sine medarbeidere som sentrale myndigheter har Bodø kommune tatt i bruk løsningen fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap; DSB-CIM.

Mange fingre i virke i Bodø kommune, de fleste av dem opererer ikke så rent sjelden på et tastatur.

Bodø på nasjonalparkkartet

Bodø har 20 områder som er vernet i en eller annen form. 5. februar 2010 ble Sjunkhatten nasjonalpark vedtatt i Statsråd. Den ligger i Bodø, Fauske og Sørfold.

Formålet med parken er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde med omkransende fjorder. Landskapet er preget av breerosjoner med spisse topper og avrunda fjell, dalbotner og morener. Området er rikt på elver og vatn, der viltre fjellelver særpreger landskapet. Det finnes flere sjeldne plante- og dyrearter, som i ulik grad står i fare for å dø ut. Vernet skal også sikre det samiske naturgrunnlaget.

Forvaltningsplaner

Forvaltningsplanen for Blixvær er sendt Direktoratet for naturforvaltning. Den er et samarbeidsprosjekt mellom grunneiere, fylkesmannes miljøvernavdeling og Bodø kommune. Planen skal sikre at Ramsarområdet bevares og brukes bærekraftig.

Elvemunninger

Munningssonen foran elver, avgrensning mellom sjø og land, er en oppgave tillagt kommunene. Hensikten er å sikre at laks og sjørretbestandene i elvene skal få en fornuftig forvaltning. To elvemunninger ble skiltet i 2010, Lakselva i Misvær og Futelva.

Massedeposering

Deposering av masser av ulike slag har vært et tema i 2010. Det har dukket opp mange nye massedeponi i deler av Bodømarka. Det er derfor satt i gang et arbeid med å finne et velegnet deponi og skjerpe reglene og rutine rundt deponering, i samarbeid mellom kommunen og IRIS.

Forurensning

Gjennom helse- og miljøtilsynet i Salten ble det laget en rapport om forsøpling fra bedrifter i sentrum av Bodø. Rapporten er fulgt opp og kontroll gjennomført. Forsøpling rundt gatekjøkken, noen utesteder og spesielt rundt ELKJØP synes å være et problem som gjentar seg.

Avfallsdagen

Bodø kommune hadde ansvar for gjennomføring av "Avfallsdagen i Salten 2010". Hovedfokus var nedgravde oljetanker. Det ble laget strategier for hvordan man kan registrere nedgravde tanker og hvem som har ansvar ved lekkasjer.

Oljeøvelse

I samarbeid med Fylkesmannen i Nordland, kystverket, den interkommunale og kommunale oljevernberedskaper, Salten politidistrikt og Bodø kommune ble det gjennomført en stor oljeøvelse høsten 2010. Flere fartøy deltok i øvelsen. Landegofjorden ble skumlagt og vernede områder ble beskyttet med lenser. I ettertid ser vi at vår beredskap ikke er tilstrekkelig.

Cadmium i krabber

Den mest alvorlige forurensnings-saken i Bodø i 2010 handlet om tungmetallet cadmium i krabbekjøtt. Et parti eksportkrabbe med for høye verdier ble stoppet av det svenske mattilsynet. Kilder til forurensingen er ennå ikke funnet.

Forbrenningsanlegg

Et viktig miljøvedtak i 2010 var etablering av forbrenningsanlegg for søppel på Burøya. Ved bygging av dette anlegget kan Bodøsamfunnet nå de klimamål som er satt i klima- og energiplanen.

Naturmangfoldloven og kommunefugl

2010 var naturmangfoldåret. Av miljøvernministeren ble hver kommune tildelt en art å ha spesielt

Statssekretær Heidi Sørensen og miljøvernminister Erik Solheim med varaordfører Kirsten Hasvoll, ved åpningen av Sjunkhatten nasjonalpark.

fokus på. Bodø ble tildelt sommerfuglen fjellengvikler, funnet en gang i Norge, på Hernesmyrene. De ligger nå under asfalt og betong, så fjellengvikleren finnes nok ikke i Bodø lenger. Ministeren gav oss derfor en ny art, horndykker, med sitt kjerneområde i Bodø.

Miljøfyrtårn

76 bedrifter i Bodø var miljøsertifisert ved siste årsskifte, noe som gjør oss til 8. beste kommune i Norge. Egne innkjøpskrav, Nordland fylkes innkjøpsordning og Universitetet i Nordland sin utdanning av sertifiseringskonsulenter, er årsaker til vi ligger så godt an i landsmålestokk. Det er Bodø kommune som sertifiserer bedriftene. Bodø rådhus og Bodø bibliotek ble miljøfyrtårn-sertifisert i 2010.

Russisk-nordisk samarbeid

Bodø kommune er med i et nordisk ministerrådsprosjekt på miljø og samfunnsplanlegging. Vi deltok på konferanse i Pskov i Russland hvor svenske, finske, danske og russiske deltakere fikk høre hvordan Bodø kommune arbeider med miljøprogrammet sitt.

Fra Skandsen til Shanghai

Markeringen av Nyholms Skandses 200-årsjubileum sto sentralt i arbeidsåret 2010 for Bodø kommunes internasjonale virksomhet.

Men også åpningen av Sjunkehatten nasjonalpark, det nordiske vennskapsbymøtet i Kuopio, Finland, oppstart av et to-årig nordisk-russisk utvekslingsprosjekt, deltakelse i Nordland fylkeskommunes program til Zheijang/ EXPO 2010 i Shanghai og Internasjonal Uke 19. – 29. oktober medførte forberedelser, tilrettelegging og gjennomføring i regi av internasjonal koordinator.

Rollen som prosjektleder for Nyholms Skandses 200-års jubileum som ble gjennomført 17. – 20. juni, var både arbeids- og kostnads-krevende. Betydelige økonomiske bidrag fra Utenriksdepartementet, DA-Bodø og Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag førte til at programmet ble gjennomført i henhold til planene. De historiske båndene mellom Norge og Russland sto sentralt i denne markeringen med blant annet et internasjonalt seminar "From Pomor Trade to Arctic", en lystleir for militær-historiske foreninger på Nordland kultursenter og en familiedag på Skandsen og jubileumsmarkeringen ble avsluttet med konsert og demonstrasjonsslag. Til tross for værgudenes motstand, kan vi likevel oppsummere markeringen som vellykket.

Vennskapsbyer

I august sto vår finske vennskapsby, Kuopio, vertskap for det nordiske vennskapsbymøtet. Her møtte vi

også utsendinger fra svenske Jönköping og danske Svendborg. Folkehelse var fokustema. Vi besøkte også den store boligutstillingen hvor fremtidens oppvarmings- og miljøalternativer ble presentert. Bodø skal være vert for neste vennskapsbymøte i 2012.

Utvekslingsprogram

Bodø kommune ble som eneste norske kommune invitert til å delta i et toårig nordisk-russisk utvekslingsprogram av kommunale tjenestemenn i regi av Nordisk Ministerråd. Dette programmet retter fokus mot tre områder; miljøvern/vannforsyning/søppelhåndtering, byplanlegging og små- og mellomstore bedrifter. Bodø kommune skal stå som vertskap for en samling 10. – 13. april 2011 hvor vi særlig fokuserer på vannforsyning og miljøsertifisering av bedrifter.

Internasjonal Uke

Internasjonal Uke i Bodø ble i tiden 19. – 29. oktober gjennomført for sjettede år på rad. Som tidligere år var "Åpen skole" på Bodø voksenopplæring, VM i fotball for 6. trinn i Nordlandshallen og Glasshusarrangementet tiltakene som hadde størst oppslutning. Denne gangen ble opplegget i Glasshuset lørdag 23. oktober samkjørt med TV-aksjonen "På flukt fra krig".

Som følge av at internasjonal koordinator også skal bistå politisk ledelse i praktisk samfunnskontakt,

medførte blant annet åpningen av Sjunkehatten nasjonalpark 12. juni med utviklings- og miljøminister Erik Solheim på besøk, opplegg for veteraner fra 2. verdenskrig og ved besøk av den canadiske ambassadøren en god del forberedelser både i form av tilrettelegging og informasjon.

Internasjonal koordinator var sammen med ordfører Odd-Tore Fygle og daglig leder Per Gaute Pettersen i Team Bodø deltaker på Nordland fylkeskommunes opplegg i Zheijang provins/EXPO 2010 i Shanghai, Kina, 14. – 20. oktober. Internasjonal koordinator har også deltatt i Nordland fylkeskommunes samarbeidsgruppe for kommunene med vennskapskommuner i i Leningrad fylke i Russland, han er medlem av FN-sambandet Nords råd og styremedlem i Foreningen Kystriksveien.

På langfart – Internasjonal koordinator Geir Mortensen og ordfører Odd Tore Fygle på kinesisk grunn i oktober.

Tidenes største løft på vei

Bypakke Bodø er pakken alle bodøværingene vil merke de nærmeste år – et kjempeløft for å gi byen et fremtidsrettet, tryggere og mer miljøvennlig samferdselssystem for både kollektivreisende, kjørende på vei og skinner, syklende og gående.

I juni vedtok bystyret enstemmig at det skulle utarbeides en omfattende søknad til Stortinget om en ekstraordinær satsing på samferdselssiden i Bodø. Mens Veipakke Salten tok tatt sikte på å forkorte linjene mellom nabokommuner i Salten, tar Bypakke Bodø sikte på å strømlinjeforme totalkommunikasjonen innenfor Bodø, med flere hensyn enn vei.

Voksesmerter

Bakgrunnen for vedtaket er de store trafikale utfordringer Bodø alt har, og den forverring som åpenbart vil skje framover uten nødvendige grep. Bodø er en by i sterk vekst, i sin overgang fra stor småby til liten storby. Det gir voksesmerter som kanskje aller best merkes på samferdselssiden. Kommunen nærmer seg 50 000 innbyggere, mens gate- og veinettet i stor grad ble dimensjonert i en tid med 30 000.

En småby er karakterisert av mange, men korte bilreiser, lav arealtetthet, rikelig med parkeringsmuligheter, god fremkommelighet, men dårlig og dyrt busstilbud. En storby kjennetegnes av mye trafikk, rushproblemer, tettere arealbruk og samferdselsskapt miljøproblemer. En storby er også avhengig av parkeringsrestriksjoner/ avgifter og et godt kollektivtilbud for å fungere godt trafikalt.

Kjøproblemer

Bodø er på rask vei til å sprengre småbyens kjennetegn trafikalt. Alle trafikkprognoser viser at trafikken korker seg til. I løpet av de neste ti årene fryktes flere trafikkulykker, og tidsperiodene med forsinkelser og kø forventes å øke.

Det vil spesielt være problemer for trafikk mot byen på ettermiddagen, med stillestående kø og reisetider på Rv 80 som er fire til seks ganger lengre enn utenfor rushperioden. Til tider går det raskere å sykle enn kjøre bil mellom Mørkved og sentrum.

Parkeringsplasser i sentrum

Noen tiltak er i ferd med å bli etablert. I sentrum har bystyret vedtatt å utvide området hvor en må betale for å parkere. Dette både ut i fra næringslivets behov for å ha tilgjengelige parkeringsplasser til sine kunder, men også av hensyn til helse og miljø. Da vil forhåpentligvis flere gå, sykle eller ta bussen i stedet. En ny handlingsplan for kollektivtrafikken er vedtatt. Den legger opp til et enklere og bedre busstilbudet.

Tre sentrale premisser

Disse tiltakene er derimot helt avhengig av en realisering av Bypakke Bodø, hvor det legges opp til tre sentrale premisser:

- Etablering av ny hovedatkomst til byen fra Hunstad til sentrum i tunnel og videre at oppgradering av atkomsten til sentrum og havna skal gjennomføres.
- Brukerbetaling i form av bompengeinntekter fra en bomring er den mest sentrale finansieringskilden.
- Minst 20 % av midlene skal brukes til trafiksikkerhet, kollektivtiltak og tiltak for gående og syklende.

Det jobbes videre med hva Bypakke Bodø vil inneholde av prosjekter, og hvilke tiltak og virkemidler som blir anbefalt. Styringsgruppa vil i i månedsskiftet mars/ april 2011

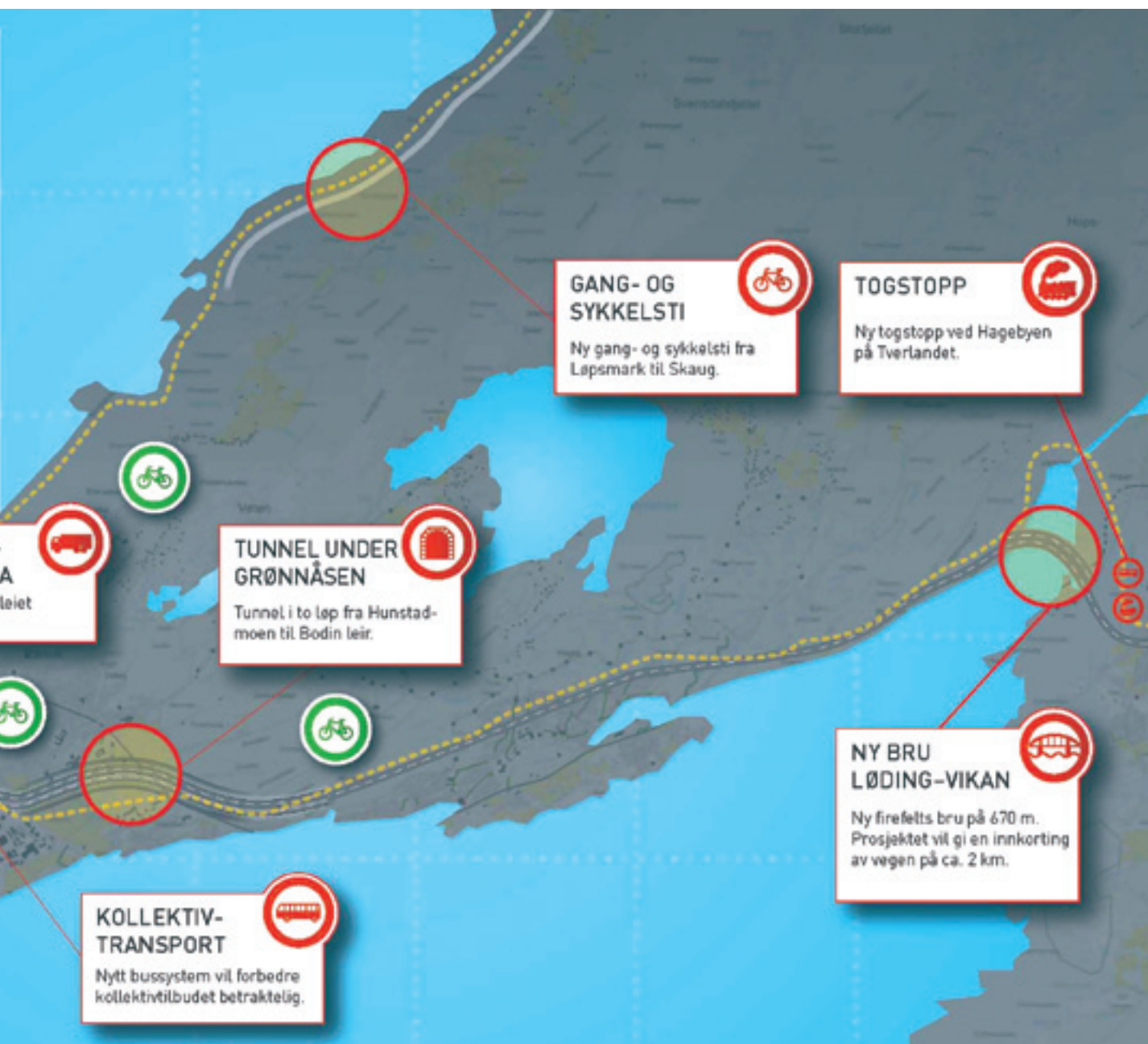
Bypakke Bodø skal merkes både av syklende,

legge fram et omforent forslag til søknad til Stortinget for en kort offentlig diskusjon, før bystyret i Bodø og Fylkestinget i Nordland tar stilling til Bypakken.

Krevende prosess

Å legge til rette for fremtidens samferdselssystem i Bodø er en arbeids- og tidkrevende prosess.

for bodøtrafikanterne

gående, kjørende, bussende og togreisende.

Planene startet for mange år siden, og vi er nå i sluttspurten for de endelige løsninger og vedtak på en rekke viktige områder. Over halvparten av de ansatte på byplankontoret er involvert på en eller annen måte i arbeidet med Bypakke Bodø, og også andre kontor har vært sterkt representert. I tillegg har Statens vegvesen og Nordland Fylkeskommune

flere titalls personer som har vært og er engasjert i arbeidet.

Arbeidet med Bypakke Bodø er i en travel slutfase, med fremtidsrettede løsninger som vil være tilpasset de utfordringer en liten storby har; en bedre, mer miljøvennlig og tryggere transporthverdag for alle om noen få år.

Fakta om Bypakke Bodø

Bypakke Bodø er et samarbeid mellom Bodø kommune, Statens vegvesen, Jernbaneverket og Nordland fylkeskommune og vil blant annet inneholde ny riksvei 80, ny bru mellom Vikan og Løding, bedre kollektivtilbud og nye gang- og sykkelveier fra 2014. Dette løftet skal primært betales av Staten og ved bompenger.

Friske og sunne satsinger

Bodø kommune har satt i gang mange ulike tiltak og prosjekter for å forebygge sykdom blant arbeidstakere og for å holde dem friske og i jobb lengst mulig. Vi tror på forebygging og fremmende fysisk aktivitet, og vi jobber målbevisst med å redusere sykefraværet i Bodø kommune. Tiltakene kommer også beboerne til gode.

STImuli er en målrettet satsing på oppgradering og etablering av bostedsnære turløyper i Bodø fra 2009-2012. Prosjektet dekker byutviklingsområdet og Tverlandet. Bodø kommune har bevilget 16 mill. kroner til prosjektet. Ekstern finansiering kommer i tillegg.

Mål

STImuli har som målsetting å:

- Gi en friskere og mer aktiv befolkning
- Styrke tilhørigheten og kunnskapen knyttet til egne nærområder
- Øke attraktiviteten som bosted, studiested og reiselivsmål
- Redusere miljøbelastningen av fritidsaktivitetene

Konkret skal STImuli gi:

- godt merkete og tilrettelagte rundturløyper mindre enn 500 meter fra der folk bor

Dette skal skje gjennom:

- Bred deltakelse fra offentlig virksomhet, grunneiere, næringsaktører og frivillig sektor.

Tiltak til nå i prosjektet:

- Lage standarder for stier, turveier og turløyper
- Lage standarder for skilting, merking og informasjon
- Oppgradering av turstier og veier
- Etablere turstier og veier
- Merking, skilting og tavler
- Informasjon/nett/kort
- Kart
- Min STImuli? Er en ordning der alle i byen kan komme med innspill

på løyper de ønsker oppgardert og gjerne vil legge egeninnsats i å få gjennomført.

- STIadopsjon er en ordning der bedrifter og organisasjoner kan påta seg et ansvar for en konkret løype.
- Måle endring i bruk – Salten Friluftsråd

Planlagt 2011

- Skilte og merke et betydelig antall rundløyper
- Ferdigstille Bodøsjøstien (kyststien)
- Forlenge Bodøelv-elvepark mot Bodøsjøen
- Dele ut Min STImuli
- Få tegnet flere STIadopsjonsavtaler
- Gi ut minimum fem turkort
- Oppgradere lysløypa fra Vågøyvatnet til Bestemorenga (så langt budsjettet rekker)
- Eventuelle utvidelser på grunnlag av eksterne bevilgninger

Mobilitetsuka

Bodø kommune sluttet seg til Mobilitetsuka og Bilfri dag i 2007. Denne uka finner sted hvert år fra 16. – 22. september. I 2010 var tema "Reis smartere, lev bedre".

Gjennom denne uka var det forskjellige arrangementer/aktiviteter hvor det ble satt fokus på de helsemessige effektene av å sykle og gå i hverdagen. I tillegg var det tema hvordan transportvalg påvirker vår livskvalitet og helse.

Arrangementer/aktiviteter:

- Vervekampanjen til informasjonsbasen: Gjennom denne kampanjen fikk interesserte tilgang til nyttig

Det enkleste er ofte det beste. Kroppen er

informasjon om helsemessige effekter.

- Smart skolevei hvor fire skoler deltok: Bodøsjøen, Grønnåsen, Løpsmark og Østbyen.
- Gratis frokost til syklende og gående. Statens vegvesen delte ut yoghurt, banan, og brosjyre med mere. Det var så populært at frokostlageret gikk tomt.
- Familiedag ved Futelva. "Bodø – syklistene (SLF) var ansvarlig for årets "Bilfri dag" hvor alle ble oppfordret til å la bilen stå

På kurs mot en friskere framtid.

er for alle aldre

skapt for å brukes.

hjemme, finne fram sykkelen og være med på "Soløvvannet rundt".

- Gratis tog Mørkved – Byen. NSB var en aktiv bidragsyter i Mobilitetsuka 2010 og stilte opp med gratis tog mellom Mørkved og Bodø ("bydelstrikken").
- Æ har skjønnet det – kampanjen. I 2010 var det 6 bedrifter i Bodø som deltok. Ansatte ble utfordret til å bruke alternative reisemåter i hele september.

Frisklivssentralen

Frisklivssentralen i Bodø kommune er et tilbud som gir mulighet til lære om sunne livsstilsvalg med fokus på fysisk aktivitet og kostholds- og røykevaner.

Det er inngått samarbeidsavtale med Sentrumslegene. Det legges stor vekt på å utvikle hensiktsmessige samarbeidsrutiner mellom legene og sentralen før det åpnes opp for nye målgrupper og henvisninger fra alle fastlegene, NAV, spesialisthelsetjenesten med mer.

Henviste personer vil få intensiv faglig oppfølging i minimum tre måneder, med mulighet for forlenget oppfølging i opptil tolv måneder.

Målgruppe er voksne yrkesaktive som:

- står i fare for, eller relativt nylig har utviklet livsstilsrelatert sykdom
- ønsker hjelp til å komme i gang med fysisk aktivitet og finne fram til varig fysisk aktivitetstilbud
- kan delta i gruppe
- beveger seg uten ganghjelpemidler

Frisklivssentralens tilbud

- Helsesamtale med kartlegging av individuelle behov og målsettinger
- 1-2 timers trening i gruppe to ganger i uka
- Veiledning som omhandler fysisk aktivitet, kosthold, røykeslutt og endringsprosesser
- Forpliktende samarbeidskontrakt mellom deltaker og Frisklivssentralen. En slik oppfølging har en viss kostnad.

Treningsgrupper i vann

I tillegg har vi treningsgrupper i vann for gravide og ansatte med muskel- og skjelettplager samt trening i hall for inaktive. Gravide får i tillegg veiledning av jordmor og tilrettelegging. Friskvernteam og BHT hjelper ledere i oppfølgingen.

Vi gikk til ROMA

– 672 km i langtidsfrisk ånd
Dytt-konkurransen var et tiltak i jobbingen med å bli en langtidsfrisk og helsefremmende Bodø kommune.

Vi ønsker at arbeidstakerne tar ansvar for eget liv og helse, og så er det vår jobb som arbeidsgiver å legge til rette og motivere til fysisk aktivitet.

Arbeidstakerne ble invitert til å være med på å gå til Roma. De som meldte seg på ble utstyrt med skrittellere og registrerte selv hvor langt de gikk hver dag.

For å komme i mål innen tidsfristen var man nødt til å gå

minimum 10 000 skritt hver dag. Alle som kom i mål innen tidsfristen var med i trekningen av flere premier, deriblant hovedpremien som var et reisegavekort på 8 000 kroner. Konkurransen startet 30. september 2010 og pågikk i 77 dager.

I løpet av denne tiden gikk deltagerne med skritteller fra Torino til Roma, en strekning som tilsvarer Bodø - Trondheim, ca 80 mil. Bodø kommune anser konkurransen som en stor suksess hvor svært mange meldte seg på og deltok.

Nøkkeltall fra konkurransen:

Totalt påmeldte deltagere: 1 149

Totalt registrerte deltagere: 1 060

Totalt registrerte lag: 653

Antall deltagere som nådde mål i tide: 653

Antall lag som nådde mål i tide: 85

Friskere enn noensinne med Aktiv hverdag

Aktiv Hverdag holder cirka 600 mennesker i Bodø kommune i aktivitet. Aldri før har etterspørselen etter frisklivstiltak vært større.

Aktiv Hverdag har utviklet tre nye tilbud som vi håper vil bidra til livsstilsendring og mindre sykefravær:

- Aktive barn i vann - svømmeopplæring og lek for å forebygge overvekt hos barn
- Friskvern i sal - samarbeid med Bodø kommunes bedriftshelse-tjeneste for å holde folk i arbeid/få dem tilbake i arbeid
- Frisklivs gruppe - styrke og utholdenhetstrening i samarbeid med frisklivssentralen for å hjelpe mennesker med livsstilsendringer.

Barn

ehageplass til alle

2010 ble historisk i Bodø, vi nådde målet om full barnehagedekning både etter nasjonale og lokale regnemåter.

Ved årsskiftet hadde 94 % av alle barn i alderen 1-5 år barnehageplass. Sammenlignet med året før er det en økning med 141 plasser. Tildeling av plass i lokalmiljøet vektlegges, og mange søknader om overføring fra en barnehage til en annen er imøtekommet.

Oppstart av barnehageåret 2010/11
Fra skole/barnehageåret 2010 hadde skoler/SFO og barnehager koordinerte planleggingsdager, noe som forhåpentlig vil lette livet for mange barnehagefamilier. Ved oppstart av barnehageåret hadde vi valgt "Vold i familien" som tema. Dette er et arbeid for å utvikle den tidlige innsatsen for sårbare barn i familier med behov for støtte.

Overgang fra barnehage til skole/SFO
Høsten 2010 har vi hatt et prosjekt kalt "Vennegrupper". Her har fire barnehager og to skoler/SFO samarbeidet om å skape en bedre overgang mellom barnehage og skole. Prosjektet fortsetter i 2011. Målet er at de voksne i barnehage og skole har en felles kultur som er gjenkjennelig og derved gjør at barna hurtigere finner seg til rette i skole/SFO.

Mangfoldig tilbud

Bjerkenga Miljøbarnehage, tidligere Rønvik Sanitets barnehage, åpnet ved starten av nytt barnehageår i flotte nye lokaler. Eier av barnehagen er i gang med å få barnehagen Svanemerket. Jentoftsletta barnehage gir et samisk tilbud. To ansatte snakker både samisk og norsk. Dette betyr at de samiske barna hører begge språk daglig, og at det i deler av dagen blir arbeidet konsentrert med samisk i gruppe.

Sentrum åpen barnehage åpnet igjen i november etter å ha vært stengt siden før sommeren. Det var

I barnehagen går lek og læring hånd-i-hånd.

til stor glede for foreldre i Sentrum som er flittige brukere av dette tilbudet.

Tverlandet familiesenter åpnet i høst med åpen barnehage, helsestasjon og lokaler for ungdom. Sentret skal gi tilbud til barn, unge og deres familier opp til 18 år.

Satsing på familiesenter

Det skjer mye spennende i sentrene. Rønvik familiesenter sørger for at mange barn og deres foreldre får individuell foreldreveiledning, og totalt har det vært forespørsel om å gi dette tilbudet til 102 barn med foreldre. På Mørkved familiesenter er det opprettet en koordinator for kommunen når det gjelder "barn som pårørende". Det betyr at barn med syke foreldre kan få hjelp, noe barn nå har en rettighet til etter en lovendring i 2010. Tilbudet gis i samhandling med fastlegene og opp-

følgningstjenesten for rus og psykiatri. 35 barn og deres foreldre har fått hjelp siden etableringen i april.

Raskere hjelp fra PP-tjenesten

Innen utgangen av 2010 hadde PP-tjenesten løpende inntak av saker på skolesiden. Med hensyn til barn i førskolealder har ventetiden variert fra 3 til 6 måneder, og vi arbeider videre med å finne løsninger som også kan begrense ventetiden for de yngste. Det er fremdeles gode muligheter for å drøfte saken i forkant av henvisning med PPT i tverrfaglig team. Henvisningstallene har stabilisert seg etter flere år med jevn økning, og vi yter tjenester til rundt 1000 barn og unge.

Styrket kompetanse og oppgradering av kartleggingsmaterieill

En faglig støttefunksjon for barnehage og skole krever en tjeneste som er oppdatert. PP-tjenesten har startet oppgradering av kartleggingsmaterieill for å møte nye behov og øke kapasiteten på verktøyene. En større andel av medarbeiderne har nå formalkompetanse ut over mastergradsnivå. Ti fagpersoner har startet opp med masterstudiet de siste årene, og de første har gjort seg ferdig.

Tilstand og ressursbruk i skolene

Skolene bedret sine økonomiske resultater fra 2008 til 2009 og denne utviklingen har fortsatt også i 2010 da ingen skoler hadde resultater ut over +/- 2 % av brutto budsjett. Det samlede resultatet ble et overskudd på 7,4 mill kr. Læringsresultatene for skolene var svært gode. Gjennomsnittsinntakspoeng til videregående skole har aldri vært høyere. Bystyret ønsker seg en videre satsing på kompetanseheving av

Forts. på neste side ►

ledere og ansatte, videre utredning av skolestruktur og ferdigstilling av Saltvern og Bodøsjøen skoler. Det årlige tilsynet med skolene skal blant annet fokusere på god undervisning, kvalitetssikring ved fravær og godt SFO-tilbud.

Skolestruktur

Den første av flere saker om skolestruktur ble fremmet i oktober. Her ble det vedtatt å beholde dagens skolestruktur i området Støver – Mørkved – Hunstad. Fram til utbyggingen i Hunstad Sør og Mørkved Sør skyter fart, vil det være tre barne-skoler og en ungdomsskole i området.

Skolene som ble bygget på 50-60-70 tallet har behov for fysisk opprustning, samtidig som ny pedagogikk, endret demografi og flyttemønster stiller nye krav til fleksibilitet for både store og små. I mellomtiden har omtrent alle skolene fått oppgradert sine toaletter.

Ny skole i Bodøsjøen med lokal kunst
Bodøsjøen skole har vært under bygging hele 2010. Den nye delen ble tatt i bruk til skolestart mens ombygninger og tilpasninger fullføres i løpet av 2011. Offisiell åpning blir i mars 2011. Ferdigstilt tilbys elever, nærmiljø og ansatte et komplett skoleanlegg, der uteområdet inngår som en naturlig del. Kunstner Brit Dyrnes står for den artige, fargerike fasaden med brent murstein i 16 ulike farger. Skolen er knyttet til et sterkt, lokalt kulturmiljø ved dekorasjoner fra moloen, gjenstander fra Bodøgaards museumssamling, samt Oscar Bodøgaards malerier "De fire årstider".

Oppgradering av Saltvern skole
Saltvern skole har etablert. åtte nye klasserom, ny media-, data- og bibliotekavdeling og nye teamrom. Foruten generell oppussing og brann- og el-tiltak, er uteområdet oppgradert. Nå gjenstår flere klasse- og grupperom, ny musikkavdeling og totalt renoverte I-fløy. Asbestsanering og tiltak for bedre tilgjengelighet for funksjonshemmede står også for tur, samt nytt personalrom. I tillegg planlegges ny trafikk- og parke-

ringssløsning som vil frigjøre areal til lek og andre opplevelser.

Karrieresenteret

Som et samarbeid mellom Nordland fylkeskommune, NAV og Bodø kommune, ble Karrieresenteret i Bodø åpnet i mai 2010. Senteret har tre ansatte med lokaler i NAV-bygget i Sjøgata. Senteret gir individuell veiledning og informasjon til voksne og ungdom som ikke er tilknyttet skole- og oppfølgingstjenesten. I tillegg er sentrene en faglig ressurs for skoler og lokalt arbeidsliv. Tjenesten er offentlig støttet og uten kostnader for den enkelte.

Ungdomshelse

Helsesøstertjenesten har hatt ekstra fokus på ungdomshelse siste året. Utenom den ukentlige driften på Helsestasjon for ungdom, som har stor pågang av ungdommer, har Verdensdagen for prevensjon blitt

godt markert i de videregående skolene. I tillegg til informasjonsarbeid og helseopplysning jobber vi stadig for at ungdom skal innta en aktiv rolle i forbindelse med egen helse. Klamydiatallene for den nordligste landsdelen er stadig høye, og vi samarbeider med ungdom og med helsetjenesten i nabokommunene for å aktivisere ungdommen til å ta ansvar selv.

Oppveksten starter med svangerskapet

Jordmortilbudet i Bodø kommune ble styrket i 2010. Jordmødrene gjør en viktig jobb i starten av barnets oppvekst. Deres kunnskaper om svangerskapet, barnets utvikling, foreldre/ barntilknytning etter fødselen legger grunnlaget for at helsestasjonen og andre fagfolk kan samarbeide med foreldrene om en god oppvekst for barnet. De fleste foreldre og barn klarer seg godt med

Gode dager i barnehage – og enkelte dager er spesielt gode. Dronninga på haugen.

det generelle tilbudet helsestasjonen gir i svangerskapet og i småbarnstida, men noen trenger mer oppfølging. Til det er organiseringen i familiesentre en god tverrfaglig modell.

Ammekyndig helsestasjon

Helsesøstertjenesten har jobbet iherdig i snart to år for å få sertifisert godkjenning som såkalt "ammekyndig helsestasjon". Dette gis etter krav og opplæring fastsatt av Nasjonalt kompetansesenter for amming, og målet er i sikte i løpet av kort tid.

Aktivitetsmandag

Tverrfaglig samarbeid har vært et hovedfokus gjennom hele 2010. Vi satte i desember 2009 fokus på ungdomsmiljøet i sentrum via SLT-samarbeidet (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak). Gjennom dette ble "Aktivitetsman-

dag" realisert - et aktivitetstiltak for ei spesifikk gruppe ungdommer. Tiltaket går under navnet "Ungdom i Sentrum", og finansieres av midler fra Barne- og likestillings departementet. Av øvrige samarbeidsrelasjoner er Barneverntjenesten spesielt prioritert.

Russeguide og digitale medier

Av andre gode samarbeidstiltak vil vi nevne lansering av Russeguide - en brosjyre i lommeformat med mye viktig informasjon til russeren. Her var Utekontakten, Helsesøstertjenesten og politiet sentrale aktører. Også i 2010 var utfordringer med digitale medier et fokusområde. Behovet for tiltak ble dessverre aktualisert ved at en stor overgrepssak ble avdekket i Bodø. Tiltaket bestod i kartlegging av bruk av digitale medier blant 8. klasseelever ved en skole, og undervisning av elever og foreldrene deres.

Stabilt behov for barneverntjenester
Barneverntjenesten fikk i 2010 i alt 461 meldinger om bekymring for barn og unge. Dette er 56 færre enn i 2009 og også noen færre enn i 2008. Meldingene førte til 339 undersøkelser, nesten samme antall som i 2009. Det er som for tidligere år politiet og barnas foreldre som gir oss storparten av bekymringsmeldingene.

Barneverntjenesten har de siste årene slitt med lange ventelister og overskridelser av den fastsatte behandlingstida for undersøkelser. Det ble i alt avsluttet nesten dobbelt så mange undersøkelser som året før, noe som gjorde et kraftig innhogg i restansene. Vi klarte likevel ikke å innfri de krava som Lov om barneverntjenester stiller og fikk i november pålegg fra Fylkesmannen om å gjennomføre tiltak som sikrer at lovens krav oppfylles.

Forts. på neste side ►

Godlyder eller ulyder? Trygt å bli sjekket.

Tjenesten har slitt med underskudd de siste årene. På tross av omfattende tiltak ble det et merforbruk på 7,5 mill kr i 2010.

Økt tilgjengelighet i barnevernet

Tjenestens organisasjonsmodell ble tatt i bruk høsten 2009. I 2010 forbedret vi modellen med å opprette en egen mottaksenhet. Tre erfarne saksbehandlere sørger for at nye meldinger blir vurdert raskt både i forhold til alvorlighetsgrad og om de gjelder forhold som skal behandles av andre instanser. Mottaksenheten gjennomfører i akutsaker både umiddelbar undersøkelse og tiltak. Mottaksenheten sikrer også at vi får inn nødvendig informasjon og bidrar til at saksbehandlerne får et godt grunnlag for videre arbeid. Barneverntjenesten har på ukedager utvidet telefonid, og kan nås via politiet døgnet rundt hele uka.

19 utviklingsprosjekter for bedre tjenestetilbud til barn og unge

Vi samarbeider med sammenlignbare kommuner og knytter oss opp til forskning og utviklingsmiljø for å sikre kvaliteten på arbeidet. I år ble prosjektet: "Ungdom i svevet" avsluttet. Løpsmark skole har hatt et delprosjekt som har hatt fokus på foreldrene som ressurs. Skole, foreldre og ungdommer har blant annet jobbet med å skape holdninger til rusmidler, samt at de har utviklet nye måter å samarbeide på. Det utvikles nå en håndbok slik at erfaringene fra prosjektet kan spres og tilpasses til andre skoler. Kommunen har også deltatt i et europeisk prosjekt - "Working for inclusion" - sammen med Skottland, Italia og Polen. EU-prosjektet har sammenlignet ulike måter å legge til rette for et inkluderende samfunn på for alle barn fra 0 - 6 år, samt modeller og metoder for å få dette til. Nordlandsforskning har vært vår hovedsamarbeidspartner i Norge, og det ble avholdt en konferanse i Bodø med fokus på temaet.

Tilbud til unge lovbrøyttere

"Felles ansvar" er et alternativ til straff for unge lovbrøyttere, eller for

unge i risikozonen. Den enkelte ungdom følges tett over tid, og det inngås kontrakt med ungdommene. Ved utgangen av året var 26 unge på kontrakt, og 11 av tilfellene var i utgangspunktet straffesaker. Tilbudet blir utvidet i 2011 og bygger på "Restorative Justice". Det handler om å prøve ut alternative tiltak for å kunne gi bedre hjelp til ungdom i risikozonen som har begått straffbare handlinger.

Færre flyktninger og asylsøkere

Bodø kommune hadde avtale med IMDi om bosetting av 90 flyktninger inkludert enslige mindreårige - familiegjenforente i tillegg. Faktisk bosetting ble bare 84 personer, dette som følge av bosetting ut over kvoten tidligere år. I tillegg ble antall familiegjenforente halvert i forhold til 2009. Videreutvikling av tilbudet for de enslige mindreårige og oppfølging av tidligere bosatte ga likevel høy aktivitet.

Selv om antallet asylsøkere til Norge gikk kraftig ned i løpet av året, har begge mottakene i Bodø beholdt sine avtaler med staten. Til sammen ble det imidlertid en reduksjon fra 410 til 350 plasser.

Styrking av tjenestetilbudet for innvandrere

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet tok initiativ til en treårig samarbeidsavtale med kommunen for å styrke integrering og inkludering av alle innvandrere. Avtalen har fokus på kunnskapsutvikling, herunder kartlegging av det kommunale tjenestetilbudet. Som et første tiltak ble det foretatt en rundspørring i de mest berørte enhetene. Utdfordringene som kom fram var hovedsakelig knyttet til kompetanse blant de ansatte og tilrettelagt informasjon.

Biblioteket fortsatt godt besøkt

Barnehager og barneskolene bruker biblioteket ofte. Det gjør også asylsøkerne som har stor glede av bibliotekets gratis pc-tilgang. Mange låner lærebøker i norsk, bøker om det norske samfunn, bøker/filmer på sitt eget morsmål og lettlest litteratur. Tilbakemeldinger fra kundene er at biblioteket har et godt medietilbud

Mot nye høyder. Tauklatring i Bodø-sjøen.

og at de ser frem til det nye biblioteket.

Sikker vekst i Bratten aktivitetspark

Det generelle aktivitetsnivået i Bratten aktivitetspark økte betydelig i 2010; spesielt innenfor utlån/utleie av utstyr og trafikkopplæring. Inntektene viser en fordobling fra året før. Det var også en sterk økning i den generelle bruken av Bratten, både av kommunale instanser og eksterne brukere. Dette har styrket Brattens rolle i oppvekstarbeidet i Bodø kommune.

Finansieringen av Trafikksikkerhetssentret var på plass ved årsskiftet og anbudsdocumentene er utarbeidet. Det er forventet byggestart våren 2011. Scene Bratten ble så godt som ferdigstilt - kun montering av utstyr gjenstår. Dette bygget skal inngå som et viktig element i aktivitetstilbudet når Løpsmark fritidssenter legges til Bratten i løpet av 2011.

Flotte anlegg for idrett og friluft

Fotballfolket kan glede seg over nye kunstgressbaner der det tidligere var grus på Alstads ene og Bank-

Ikke mye er gratis i vår tid, men her hos Ragnhild Eggen er det bare å forsyne seg. Bodø folkebibliotek får forøvrig helt andre lokaliteter i 2014.

gatas to baner. Klubbene IK Grand og Bodø/Glimt er deltakende lag. På Bestemorenga er områdene rundt anleggene beplantet, og toppdekkene er lagt på parkeringsplassene. STImulti-prosjektet er videreført med bygging av turvei fra Hunstad barneskole til Breiva, og i desember ble kyststien fra museumsområdet i Bodøsjøen frem til boligblokkene startet opp.

Bygningsvern i særklasse fra Skjerstad
Kommunens og kulturkontorets kompetanse på Bygningsvern i Skjerstads blir lagt merke til langt utover kommunegrensene, ja, sågar i hele Nordland.

Et viktig ja fra Bystyret

Saken om bevaring av jekta "Anna Karoline" fikk et viktig og nødvendig ja til Bodøsjøen fra Bystyret i fjor høst. Vedtaket er trolig et gjen-nombrudd med tanke på å kunne realisere et jektehuse/jektemuseum i området.

Museal aktivitet med kommunal støtte
Tandbergerne og Krigshistorisk forening Bodø samarbeider med

Kulturkontoret. Disse har i 2010 formalisert driften og dannet forening. Begge er viktige supplement til de profesjonelle muséene i Bodø. Kommunale bidrag kan utløse mye museal aktivitet.

Basecamp Salten

Nær 200 ungdommer fra alle kommunene i Salten deltok på Basecamp Salten i Geitvågen i september 2010. Paragliderskurs, bueskyting, klatring, topptur, kano, golf, femkamp, foto, paintball, ridning, sykling og kajakk var aktivitetene på campen. Instruktører kom fra de lokale frivillige idretts- og friluftsforeningene.

Gimle - fra fritidssenter til hus for produksjon og scenekunst

Gimle er særlig kjent for det rike og aktive musikkmiljøet som har sitt utspring derfra. Representanter fra teatermiljøene har lenge etterlyst en slik arena for å møte hverandre, øve og produsere. Ved å koble miljøene sammen er målet å skape et produksjonshus for musikk- og teaterinteressert ungdom i Bodø.

Vi ser også dette opp mot utviklingen av kulturrommene i det nye

bibliotekbygget. Produksjonshuset Gimle vil på lengre sikt kunne levere mange visninger til blackboxen der.

Bodø – kulturbyen med ambisjoner

Bodø kommune sendte i november 2010 søknad til Norsk kulturforum om å bli tildelt prisen Norges kulturkommune. Vi har lagt vekt på langsiktig planlegging og systematisert planarbeid innenfor kultur, idrett og friluftsliv. Dette har gitt resultater som har plassert Bodø på det nasjonale kulturkartet.

En smeltedigel av et hus

Den unge scene (DUS), Improteateret, Gimles egen gruppe for musikk, dans, drama og film, egenorganisert teaterungdom, warhammer og rollespillklubben, flerkulturell dansegruppe og flerkulturell kulturgruppe har faste eller ukentlige øvetider på Gimle. I tillegg har Bodø metaklubb med sine 130 medlemmer, Natur og Ungdom, Press (Redd Barna), X Rockeklubb, Bodø Change-maker og Kjerringråkk faste møter på Gimle.

Samisk kulturuke

For andre gang var Bodø kommune i februar 2010 med på å arrangere samiske kulturuke. Barnehager og skoler var invitert til å lære om samiske myter og stjernebilder på Norsk Luftfartsmuseum, lage samiske vesker av skinn på Nordlandsmuséet, og kjøring med rein ved Bodøsjøen. Høgskolen inviterte publikum til pubkveld med tema "Sametinget – trenger vi det", hvor representanter fra Stortinget og Sametinget deltok, i tillegg til seminar med tema "Plutselig same."

På Rock Café var det konsert med den samiske heavy-joikegruppa Intrique. Uka ble avslutta med feiringen av Samefolkets dag 6. februar hvor det var samisk/norsk gudstjeneste i Bodø domkirke og høytidelig markering i bystyresalen med tale av fylkesmann Hill-Marta Solberg. Både på gudstjenesten og i bystyresalen deltok barn fra den samiske klassen ved Mørkvedmarka skole med sang og lesing. En verdig og flott avslutning på en allsidig uke.

Stadig voksende behov

Helse- og sosialavdelingen har tilbakelagt enda et krevende år, og har igjen hatt en drift som ikke har vært innenfor bystyrets vedtatte budsjettamme.

Utfordringen er å gi stadig flere brukerne individuelt tilrettelagte tjenester innenfor den gitte økonomiske rammen.

Flere utfordringer

Tildelingskontoret er innbyggernes kontaktpunkt inn mot helse- og sosialavdelingen. Kontoret skal gi innbyggerne et henvendelsessted i avdelingen, og sikre innbyggerne lik tilgang på tjenester.

Den enkelte søkers hjelpebehov vurderes tverrfaglig og helhetlig. Av områder med prioritet nevnes håndtering av økningen i antall tjenestemottakere, spesielt yngre personer med dobbeldiagnose og/eller funksjonsnedsettelse, konsekvenser av driftsendringer i spesialisthelsetjenesten og kompetansebygging ut fra endrede tjenestebehov hos tjenestemottakerne.

Flere tjenestemottakere

Økningen i antall tjenestemottakere er håndtert på tilfredsstillende måte. Saksbehandlingstiden har vært innenfor de satte normer, og det ble få klagesaker. Av totalt 5044 vedtak ga 67 avslag. Netto økning i antall brukere som etterspør tjenester er i 2010 på 5,1 %, men etterspørselen har variert noe gjennom året. Netto økning i antall brukere gjenspeiles forholdsvis likt for de fleste tjenester.

Sett i lys av kommunens økonomiske situasjon og rådmannens anmodninger om innsparing har avdelingen hatt et sterkt fokus på at vedtakene til enhver tid skal gjen-

speile lovens kriterier med hensyn til nivå og omfang. For enkelte tjenester har dette betydd at faktisk kostnadsvekst i 2010 er lavere enn tidligere anslått.

Driftsendringer

Spesialisthelsetjenesten ved Nordlandssykehuset har gjennom året satt fokus på utskrivningsklare pasienter. Reduksjon av rehabiliteringstilbudet, kortere liggetid og raskere utskrivning har gitt økt press på rehabiliterings-, pleie- og omsorgstilbudet i kommunen. Dette gir utfordringer i forhold til målgruppe i sykehjem og for en kort periode også bruk av dobbeltrom. Samhandling og fokus på fleksibilitet, eksternt med sykehuset og internt med avdelingens institusjoner og hjemmetjenestesoner har hatt stort fokus.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen legger opp til endringer i fokus og ansvarsforhold mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten, med sterkere satsing på forebyggende arbeid og flere oppgaver til kommunen. Der innbyggerne kan få like gode eller bedre tilbud i kommunen, skal sykehusinnleggelse unngås. Bodø kommune arbeider allerede på mange måter i tråd med reformens intensjoner. Tiltak overfor barn og unge, folkehelsearbeid og korttidsavdelingens avanserte behandlingstilbud var blant tjenestene som er presentert for politikere, samarbeidspartnere og ansatte.

Ny ledergruppe

På bakgrunn av avdelingens økonomiske utfordringer framlå kommunaldirektøren for helse- og sosialavdelingen i april frem forslag om å endre avdelingens lederstruktur (PS 10/22). Bystyret sluttet seg til forslaget og en ny mindre ledergruppe kom på plass i september. Formålet er å legge til rette for en bedre og mer effektiv styring og koordinering av avdelingen. En av de

Flere eldre betyr større omsorgsbehov.

viktigste oppgavene er å få kontroll på økonomien.

Lavere sykefravær

Helse- og sosialavdelingens totale sykefravær endte på 9 % som er en nedgang på 12 % fra 2009. Avdelingen har hatt en jevn nedgang de

siste årene og har bidratt sterkt til at kommunens totale sykefravær har gått ned. I fraværstatistikken vises imidlertid ikke korttidsfravær som skyldes sykt barn. Fraværet utløser store vikarutgifter i pleie- og omsorgstjenesten.

Uønsket deltid

Virksomhet Vollsletta/ Lillevollen/ Vollveien har vært tatt ut som en av to pilotvirksomheter i arbeidet med å avskaffe uønsket deltid. Det har bidratt til en del arbeid med blant annet kartlegging av uønsket deltid og mulige måter å løse problema-

tikken på. Prosjektet videreføres i 2011.

Kompetanse og kvalitet

Utviklingen i demografi og sykdomsbildet krever et stort fokus. Rett kompetanse i forhold til brukernes

Forts. på neste side ►

► behov er avgjørende for å kunne gi et riktig tjenestetilbud. Demensomsorgens ABC med 80 deltakere i studiegrupper er avdelingens store satsing, med fagdager i de fleste virksomheter. Omlag 30 medarbeidere har fullført diverse utdanninger. Av eksterne fagkurs har Samhandlingsreformen og nytt forslag til nye helselover hatt prioritet. Implementering av Kvalitetslosen har også hatt stor oppmerksomhet. Prosedyrematerialet er gjennomgått og revidert. Det er stor utålmodighet i avdelingen for å ta systemet i bruk.

Prosjekt "Våre liv som eldre"

Our life as elderly (OLE 2) har hatt fokus på det transnasjonale arbeidet med utvikling av felles produkter for alle nasjoner som deltar i prosjektet. Bodø kommune har den krevende rollen som leder av det største delprosjektet, Kompetanseutvikling og personellrekruttering. Resultatene blir lagt merke til.

Prosjekt "Familieviseren"

Pilotprosjektet med formål å utvikle modeller som kan bedre tjenestetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier hadde en varighet ut 2010. Målsettingen har vært å styrke reell brukermedvirkning, bruk av individuell plan, og bidra til at barn og unge med nedsatt funksjonsevne og deres familier skal få et individuelt tilpasset, koordinert og helhetlig tjenestetilbud. Det har blant annet vært arbeidet med informasjon.

Prosjekt "Identitetsstyrkende tiltak"

Prosjektet henvender seg mot ungdom i videregående skole. Felles for disse ungdommene er problemer med overgangen fra ungdom til myndig voksen.

Notus turnusprogram

Avdelingen har gjennomført opplæring av superbrukere i alle virksomheter. Desemberlønnen ble kjørt fra alle avdelingene med til sammen 54 turnuser. Nå er alle HS turnusene elektronisk bortsett fra Tiurveien avlastning som kommer på plass i februar 2011. Innføring og opplæring

Måltider sammen bidrar til høyere trivsel.

har gått etter planen. Enkelte virksomheter har også fått opplæring og bruker Notus Portal for å publisere ledige vakter og plukke vikarer. Innføring av Portal vil være fokusområde i 2011.

Sølvsuper helse- og velferdssenter

Bodø kommunes nye sykehjem er under bygging på Hovdejordet. Ordføreren tok det symbolske første spadetak 22. juni. Det arbeides nå også for fullt med driftsplanlegging i bygget, som vil bestå av 74 sykehjemsplasser, 6 barneboligplasser, 30 dagplasser, kafe og nærmiljø-senter. Bygget planlegges tatt i bruk høsten 2012.

Nye Vollsletta

Vollsletta - området er utredet med henblikk på boliger til unge med bistandsbehov og institusjonsplasser eller heldøgns omsorgsplasser for

eldre. Området kan dekke noen av de behov kommunen har.

Samhandling med omgivelsene

Det vurderes som viktig at virksomhetene og avdelingen evner å være i samhandling med omgivelsene. Flere sykehjem har aktiviteter i samarbeid med nærmiljøet. Flere av sentrene har mange frivillige som viser engasjement og innsats.

Utviklingspsykehjem

Mørkved sykehjems kompetanse og fokus på utvikling etterspørres i stadig større grad av andre kommuner i landet. Dette medfører at ansatte ved sykehjemmet har en del reisevirksomhet for å inspirere og gi nye innspill til det viktige arbeidet innenfor eldreomsorgen.

Tilsyn vedrørende bruk av tvang

Vollsletta, Hovdejordet, Løding og

Sentrum sykehjem hadde i november uanmeldt tilsyn fra Helsetilsynet vedrørende bruk av tvang i henhold til Pasientrettighetslovens § 4a. Tilsynet var begrenset til tilbakeholdelse i institusjon. Alle sykehjemmene fikk avvik på dette. Det har vært arbeidet systematisk med å lukke avviket, og tilsynet er nå avsluttet fra Helsetilsynets side.

Korttidsavdelingen

Korttidsavdelingen har store faglige utfordringer og har blant annet en sentral funksjon i samarbeidet med Nordlandssykehuset om utskrivningsklare pasienter. I 2010 hadde virksomheten 187 innleggelser i avdelingen. Av disse ble 82 brukere utskrevet til hjemmet, 35 ble overført til sykehjem og 26 ble reinnlagt til sykehus. 44 brukere døde i avdelingen.

Vikartjenesten

Bystyret besluttet i junimøtet å utvikle vikartjenesten innen utgangen av 2010. Nedleggelsen ble i hovedsak økonomisk begrunnet. De ansatte ble gitt fortrinnsrett til ledige stillinger i avdelingen. Sykepleiervakta, natttjenesten og kreftsykepleiere ble overført til andre virksomheter.

Multidosepakkelegemidler

Prøveprosjektet for innføring av multidosepakkelegemidler i hjemmetjenesten ble avsluttet i virksomhet Østbyen i februar. Rapporten fra prøveprosjektet anbefalte videreføring og innføring i resten hjemmetjenesten, og på vårparten ble det besluttet at ordningen skulle innføres med oppstart i virksomhetene Vestbyen og Skjerstad fra høsten. Ved utgangen av desember var 177 brukere innlemmet i ordningen, som planlegges innført i de øvrige virksomhetene i hjemmetjenesten.

Psykisk helse og rus

Etableringen av Oppfølgingstjenesten for psykisk helse og rus vurderes som vellykket. Tjenesten har i dag 458 brukere fordelt på omlag 820 vedtakstimer per uke. Virksomhetens store utfordring har vært den økende vedtaksmengden. Det ytes bistand i forhold til støttesamtaler, medisinadministrering, praktisk bistand i rehabiliteringsøymed, hjelp i forhold til økonomi, arbeidstrening med mer. Det samarbeides blant annet med Nordlandssykehuset avdeling psykiatri, Rusenheten, Sosialkontoret og Helsekontoret.

Psykisk helse – aktivitet og forebygging

Villa Vekst har som formål å tilrettelegge for ulike aktiviteter for voksne innbyggere som sliter med sin psykiske helse. Målgruppen er i alderen 18 – 70 år. Det ble registrert 6488 fram møter i 2010, som er 892 flere enn i 2009. Målsettingen er å høyne den enkeltes egenomsorg, livskvalitet og deltagelse i samfunnet. Villa Vekst gir også tilbud til Bodø kommunes hybelboere mellom 16 – 23 år. Det samarbeides med blant annet

KFUM – KFUK, OK-avdelingen, Bodø videregående skole og Nordland fylkeskommune.

Avvikling av Dagsenteraktiviteten

I perioden januar – april ble de enkelte dagsentrene i virksomheten overført til andre virksomhetsledere i sitt nærområde. Dagsenteret ved Sentrum sykehjem overføres i 2011 ved etableringen av hjemmetjenesten Sentrum.

Ved avviklingen av dagsentervirksomheten ble Bodø Dagsenter organisatorisk underlagt ReHabiliteringssenteret. Det har gjennomsnittlig vært 22 brukere ved dagsenteret, og brukergruppen er fortrinnsvis personer med fysiske funksjonsnedsettelse i alderen 19-67 år.

Institusjonsbasert rehabilitering

Rehabiliteringsavdelingen har 15 sengeplasser og en treningsleilighet. Bemanningen er tverrfaglig. Formålet med avdelingen er å ta inn pasienter som trenger institusjonsbasert rehabilitering etter sykdom eller skade. Høsten 2010 ble legeressursen utvidet med en ny 40 % stilling. Over 90% av brukerne kommer fra sykehuset og rundt 95 % av 104 utskrivninger brukerne blir utskrevet til eget hjem. Av de som ble utskrevet til eget hjem, flyttet sju personer til ny tilrettelagt bolig. Virksomheten har om lag 600 brukere i en database som nå skal analyseres.

Rehabiliteringssenteret

Virksomheten har ansvar for kommunal ergoterapi- og fysioterapitjeneste samt avtalebasert fysioterapipraksis. Tjenesten er kommunedekkende og gis til hele aldersaspektet i befolkningen og der tjenestemottakeren har behov for den. Kommunens syns- og hørselskontakt som ved utgangen av året hadde 201 brukere er også lokalisert i enheten.

Kjøkkendriften

Kjøkkendriften i Bodø kommune består av tre produksjonskjøkken og sju mottakskjøkken i sykehjem og kollektiv som mottar tjenester.

Forts. på neste side ►

► Driften leverte middag til 218 hjem-meboende brukere ved utgangen av året. Kantinene ved sykehjemmene ble vedtatt avvirket under budsjett-behandlingen for 2011.

Legedekningen

Helsekontoret har hatt fokus på å videreutvikle og styrke virksomhetens tjenesteområde i de ulike avdelingene, og sørge for tilstrekkelig legedekning i kommunen. For kommunens innbyggere var det problematisk å finne/ bytte fastlege i løpet av 2009, men dette bedret seg våren 2010. Innstranden legesenter med tre nye leger ble etablert i august 2010.

Bodø Legevakt gir befolkningen nødvendig helsehjelp utenom legekantorenes åpningstid.

Nødvendig helsehjelp vil si hjelp ved akutt sykdom eller skade som ikke kan eller bør vente til neste virkedag. I 2010 var det totalt 14 422 legekonsultasjoner. 2423 pasienter er henvist videre til Nordlandssykehuset og 100 sykebesøk er foretatt av legevaktlegene.

Interkommunalt mottak for Overgrep og Vold

Interkommunalt mottak for Overgrep og Vold i nære relasjoner ble permanent etablert i 2008. Det har vært 38 saker i 2010 mot 47 saker i 2009. De ansatte ved Overgrepsmottaket kurses i regi av Sosial- og Helsedepartementet.

NAV Bodø

Etter vel ett års drift har NAV Bodø vært gjennom det krevende etableringsåret. Selv om kontoret er over den første tidlige driftsfasen, gjennomføres fortsatt et stort kompetanseløft for medarbeiderne i kontoret. NAV Bodø har noen fortrinn i det kontorets 90 medarbeidere representerer et robust fagmiljø på alle sentrale NAV-områder. I 2010 hadde virksomheten statlige konverteringer/ milepæler knyttet til store tunge ytelsesområder som atferingspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad som 1. mars ble erstattet med arbeidsavklaringspenger (AAP). Videre trådte

Nødvendig helsehjelp skal gis 24 timer i døgnet.

NAV-lovens §14a i kraft 1.februar som innebærer en lovfestet rett til behovs- og arbeidsevnevurdering for alle NAVs brukere som ønsker eller trenger bistand for å beholde eller skaffe seg arbeid. I Bodø berørte dette om lag 1200 brukere.

Langtids sosialhjelpsmottakere

Innenfor sosialområdet har kontoret måttet gjennomføre overtidsgudnader for å ta unna saker. Antall sosialhjelpstilfeller har vært stabilt. Ved utgangen av året var det registrert 1097 mottakere av sosialhjelp. Det har i 2010 vært utbetalt 43 mill kr som bidrag over sosialhjelpsbudsjettet. Det har vært omfattende gjennomganger med vekt på å finne årsaksforhold for å kunne sette inn riktige tiltak. Et sentralt tiltak som skal bidra til å redusere sosialhjelpsbruken er kvalifiseringsprogrammet (KVP) hvor Bodø kommune for 2011 er tildelt vel 13,5 mill kroner til formålet. Kontoret hadde ved utgangen av året 60 brukere i dette tiltaket, hvor målgruppen er langtids sosialhjelpsbrukere.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2011-2016

Planen ble vedtatt av bystyret i desember (PS 10/135) og det ble vedtatt nye målsettinger og føringer

for videreutvikling av rusomsorgen i Bodø kommune. I det videre arbeidet skal det blant annet satses på økt kvalitet og kompetanse og mer tilgjengelige tjenester. Kommunens forebyggende arbeid skal baseres på prinsippene om tidlig intervensjon, lavterskeltilbud, brukermedvirkning, mestring og tverrfaglighet.

Botilbud rus/psykiatri

Etter bystyrets vedtak i april arbeider administrasjonen videre med å etablere botilbud med heldøgns tjenester i Årnesveien 4 for målgruppen rus/ psykiatri og eldre rusmiddelavhengige (PS 10/34). Sonebase for virksomhet psykisk helse og rus planlegges også i bygget. I forbindelse med saken ble det på vårparten avholdt et informasjonsmøte for befolkningen i området. Botilbudet planlegges nå etablert innen utgangen av 2012.

Fattigdom og levekår

Etter bystyrets behandling av rådmannens sak som omhandlet fattigdom i Norge (PS 10/36) vedtok bystyret å nedsette en politisk arbeidsgruppe som skulle følge opp saken videre. I samarbeid med administrasjonen vil det bli fremlagt en egen politisk sak som omhand-

Tjenesteutvikling – antall brukere

Aktivitet pr. 31.12	2007	2008	2009	2010	Endring 09/10
Registrerte brukere totalt	1916	2054	2106	2163	+57
Langtidssopphold i institusjon	245	242	245	244	-1
Korttidssopphold i institusjon	32	40	29	29	-
Brukere med aktive hjemmetjenester	1614	1755	1813	1860	+47

Kilde: Gerica – utvalg

Tjenesteutvikling – antall brukere

Aktivitet pr. 31.12	2007	2008	2009	2010	Endring 09/10
Hjemmesykepleie	1255	1376	1334	1428	+94
Hjemmehjelp betalingspliktig	732	773	762	728	-34
Praktisk bistand og opplæring	74	81	72	80	+8
Brukerstyrt personlig assistent (BPA)	20	24	21	19	-2
Trygghetsalarmer	479	507	497	477	-20
Omsorgslønn	84	81	97	91	-6
Dagplassopphold	126	150	140	144	+4
Individuell plan	-	280	333	372	+39

Kilde: Gerica - utvalg

Tjenesteutvikling – antall vedtakstimer pr. uke

Aktivitet pr. 31.12	2007	2008	2009	2010	Endring 09/10
Hjemmesykepleie	5896	6237	6145	6650	+505
Praktisk bistand - betalingspliktig	992	1025	1038	1028	-10
Praktisk bistand og opplæring	1040	1160	1046	857	-187
Brukerstyrt personlig assistent	459	565	497	507	+10

ler levekår for barn og unge i Bodø kommune.

Samarbeid med Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon

Bystyret vedtok i PS 10/46 at administrasjonen skulle innlede forhandlinger med Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen om fortsatt drift av kommunens botilbud for rusmiddelavhengige i Jukerveien 49, Prinsensgt. 151 og Kongensgt. 16. Ved utgangen av året var kontraktsforhandlingene ikke avsluttet. Samarbeidet skal evalueres og reforhandles i forbindelse med at botilbud i Årnesveien 4 skal tas i bruk i 2012. For avdelingen er dette et svært krevende tjenesteområde.

Symra

Symra dagsenter er et arbeidslignende tiltak og aktivitetstilbud til voksne med nedsatt funksjons-

evne. Symra har i dag til sammen 33 brukere der tilbudet blir gitt ved Symra dagsenter og i Bodø Produksjonssenters lokaler i Notveien. Avdelingen samarbeider videre tett med Bopro as gjennom årlige samarbeidsavtaler for å gi inntil 13 brukere et tilrettelagt kommunalt arbeidstilbud. Reduseres antall varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) på sikt, vil dette kunne medføre en økt etterspørsel etter kommunalt dagtilbud.

Avlastning

Stadion og Tiurveien avlastning er en kortidsinstitusjon som gir heldøgnsavlastning til familier med hjemmeboende barn/unge med omfattende funksjonsnedsettelse. Stadion avlastning gir tilbud til 12 brukere og Tiurveien til 14. 478 personer fikk tjenester fra virksomhet avlastning/dagtilbud i 2010.

Virksomhet avlastning/dagtilbud har deltatt i et nasjonalt prosjekt om "Støttekontakt, kultur- og fritidsdeltakelse". Nettverket i de tre nordligste fylkene har fungert som regionale knutepunkter, veiledere og initiativtakere for å utvikle støttekontaktjenesten i den enkelte kommune. Prosjektet ble avsluttet ved årets utgang.

Langsom forvitring av ve

I 2010 var teknisk avdelings brutto driftsramme på 228,6 mill kroner, mens netto driftsramme var på 54,7 mill kroner. 76 % av driftsutgiftene ble finansiert av inntekter fra gebyrer og betaling for tjenester. Regnskapet viser et samlet underskudd på 11,9 mill kroner.

2010 medførte store økonomiske utfordringer og var således det vanskeligste året for avdelingen noen gang. Hovedårsaken til underskuddet er

- merforbruk til vinterdrift av vegene med 6 mill kroner
- merforbruk til drift av gatelys på 2,4 mill kroner
- svikt i gebyrinntekter for byggesak og oppmåling med 3,1 mill kroner
- svikt i parkeringsinntekter med 0,6 mill kroner
- merutgifter til eiendomsskattetaksering med 3,3 mill kroner

Resultatet for drift og vedlikehold av de kommunale vegene viser et samlet merforbruk på 4 mill kroner. Vinterdriften var i 2010 vesentlig mer ressurskrevende enn normalt og ble 6 mill kroner dyrere enn budsjettet. For å minske merforbruket ble sommerdriften redusert med 2 mill kroner. De siste årene har presset på driftspostene vært så stort at det ikke har vært midler til vedlikehold av vegnettet. Det medfører en langsom forvitring av standarden og nedbygging av vegkapitalen som på sikt ikke er bærekraftig.

Kommunale veier

Drift av veier gjorde også i 2010 en betydelig utfordring både teknisk og økonomisk. Det har vært mye brøyting, bortkjøring av snø og langt mer isproblematikk på grunn av frost enn normalt. Vinterens værforhold medførte også ekstra kostnader til sommerdrift, blant annet ble mye av oppmerkingen på gangfelt slitt bort. Det ble heller ikke i år bevilget midler til reasfaltering, men gjennom asfalspleisprogrammet fikk vi

imidlertid asfaltert 11 grusveier.

Drift av gatelys er etablert i gode rutiner, og samarbeidet med Bodø Energi fungerer godt. Lysstandarden er akseptabel, men selv om det er foretatt en betydelig opprusting av dårlige anlegg de siste årene, er det fortsatt store behov for oppgradering av gamle anlegg samt et nytt og effektivt styringsystem. Utgiftene til strøm, nettleie, feilretting med mer utgjorde i 2010 nesten 9 mill kroner, mens Bodø Energi overfører ca. 6 mill kroner til kommunen.

Avdelingens inntektsnivå er i stor grad avhengig av konjunktorene i byggemarkedet. Selv om antallet saker har tatt seg opp etter finanskrisen, forklares mye av inntektsbortfallet i bygge- og oppmålingsaker av betydelig færre store saker enn før.

Eiendomsskatteprosjektet ble gjennomført som planlagt, men ble nesten dobbelt så omfattende som planlagt. Det ville imidlertid ha gitt tilsvarende økte inntekter dersom utskrivningsområdet hadde blitt utvidet.

I et stramt arbeidsmarked for flere kategorier teknisk personell, er det stadig vanskelig å skaffe kvalifiserte søkere til ledige stillinger. Spesielt kommunalteknisk kontor er hardt presset på grunn av vakante stillinger. Det blir derfor avgjørende i fremtiden å kunne tilby betingelser og utviklingsmuligheter som bidrar til at avdelingen får beholde dyktige medarbeidere.

Byggeaktivitet

I 2010 har byggeaktiviteten vært stor, men med fortsatt nedgang fra 2009 på større byggeprosjekt. Likevel har

Behovet for veivedlikehold sommer som vinter

antall saker inn til kommunen holdt seg på samme nivå som for 2009, mens behandlede saker samlet sett har økt.

Av større saker som har vært arbeidet med nevnes Nordlandssykehuset, City Nord, Kulturhus og Bibliotek.

Lovbestemte saksbehandlingsfrister ble i all hovedsak overholdt. Det er gitt prioritet for behandling av næringsaker i tråd med kommunens målsetting.

Utbyggingsavtaler

Omlag 35 – 40 utbyggingsavtaler har vært i løpende utvikling gjennom året. Utover høsten tok aktiviteten i

inettet

overstiger langt de ressurser som er avsatt til formålet.

byggenæringen seg kraftig opp og optimismen blant aktørene i bransjen er på plass igjen. Det resulterte i stor pågang fra flere utbyggere, særlig innenfor boligbygging.

Lovendringer

Byggesaksdelen av plan- og bygningsloven 2008 trådte i kraft fra 1. juli 2010.

Loven og forskriftene er betydelig endret. Saksbehandlings- og godkjenningsforskriftene er slått sammen til en saksbehandlingsforskrift, mens teknisk forskrift videreføres. Endringen medfører også at meldingssystem er gått ut, og alle tiltak er søknadspliktige. Fra 1. juli

2011 vil bestemmelsene om uavhengig kontroll tre i kraft.

Tilsynsarbeidet har vært konsentrert om store prosjekter og oppfølging av ulovlig byggearbeid. Søkelyset har vært rettet mot prosjektering og det er i mange saker påvist store mangler. Det er også fremkommet mange feil og mangler ved system, utførelse og kontroll. Økt tilsynsaktivitet vil bidra til bedre kvalitet i alle ledd fra planlegging, utførelse og kontroll til ferdigstillelse.

Tilgjengelighet

Byggesakskontoret har fokus på tiltak for å bedre service og tilgjengelighet for publikum. Forhåndskon-

feranser brukes ofte før søknader sendes inn til behandling. Servicetorget avlaster byggesakskontoret med å svare på generelle spørsmål fra publikum.

Det har ikke vært gjort brukerundersøkelse i 2010, men likevel har arbeidet fortsatt med gjennomgang av rutinene for å kunne forbedre servicen. Tiltak som er fulgt opp gjennom året har vært:

- Tilgjengelighet for publikum hele uken.
- Behandle helt komplette og kurante saker i mottakskontrollen, altså innenfor en uke når saksmengde gjør det mulig.

Forts. på neste side ►

- ▶ Oppdatering og forbedring av informasjon på kommunens hjemmeside.

Næringsarealer

I 2010 ble det satt spesiell fokus på reguleringsmessig avklaring av sentrumsnære næringsarealer. Som følge av dette ble de viktige arealplaner behandlet i 2011. Dette gjelder:

- Kommunedelplanen for Ytre havn
- Kommunedelplanen for Sentrum
- Reguleringsplanen for Kvalvikodden

I tillegg er reguleringsplanene for terminalområdet og Mørkved sør under utarbeiding, og vil bli fremmet i 2011. I 2010 kom fylkeskommunen og kommunen frem til et kompromiss om Rønvikjordene, som vil kunne åpne for at viktige arealer for byen kan brukes til privat og offentlige formål.

Aktiviteten i det private markedet er fortsatt høy, og det har i 2010 også vært en stor pågang fra private forslagsstillere, noe som også reflekteres i at gebyrinntektene har vært høyere enn budsjettet. Bystyret vedtok 26 plansaker.

Byplankontoret hadde et mindreforbruk på over en million kroner. Dette skyldes vakanser, økte gebyrinntekter samt redusert forbruk på konsulentkjøp. Det stadig større kravet til prosess og utredninger som blant annet ny plan- og bygningslov fører til, medfører økte kostnader for egenplanlegging. Det må det tas hensyn til i de kommende budsjetter.

Planarbeid

Av annet planarbeid i egenregi som planlegges lagt frem for Bystyret i 2011 kan ellers nevnes

- Kommunedelplanen for Saltstraumen
- Reguleringsplan med formål bevaring for Anton Gisle Johnsens vei

I 2011 vil også arbeidet med rulleringen av kommuneplanen starte opp med utarbeidelse av en kommunal planstrategi for neste bystyreperiode.

Matrikkellov

Ny lov om eiendomsregistrering; matrikkelloven, trådte i kraft fra 1. januar 2010. Loven erstatter

Rassikring i Kvalvik.

delingsloven og markerer et strengere regime rundt eiendomsregistrering, samtidig som eiendomsinformasjon skal bli lettere tilgjengelig for publikum. Matrikkelen inneholder både eiendomskart og eiendomsregister. I startfasen var det en god del problemer med føringen, men dette er nå i stor grad ordnet.

Det er etablert lovpålagt planregister som inneholder alle plandata i digital form. Oppdatering, vedlikehold og kvalitetsheving av planregisteret har vært en av viktigste oppgaver.

Interkommunalt prosjekt

Det er satt i gang et interkommunalt prosjekt i samarbeid med Statens kartverk med Bodø som vertskommune for å lage felles lokal matrikkel og heldigitalt planregister. Det er et nasjonalt pilotprosjekt.

Ajourføring av kartgrunnlaget og nye flybilder gjør planleggingsarbeidet lettere for kommunen og eksterne planleggere. Flere fagkontor i kommunen ønsker å presentere sine data på kart – både på intranett og internett. Geodatakontoret bør få kapasitet til å utar-

Hammervika renseanlegg ble satt i drift i oktober 2010.

beide nye arealplaner og digitalisere fagdata.

Elgkommune

Jordbrukskommunen Bodø er den nest største i Salten. Hovedmålet for 2010 har vært at Bodø kommune skal ha en primærnæring med fokus på verdiskaping, sysselsetting, miljø og livskvalitet.

Det har vært god aktivitet i både jord og skogbruket i Bodø kommune og er relativt stabilt sammenlignet med andre kommuner. Primærlandbruket representerer om lag 150 årsverk, og sysselsetter langt flere personer. Hovedtyngden av disse arbeidsplassene er å finne utenom selve byen, og betyr mye for bosettingen.

Gårdskartprosessen for Bodø ble ferdig og arbeidet med gårdskartprosessen for Røst ble startet opp. Kvalitetssikring og registrering av kart og oppmåling av innmarksarealer i hele kommunen har skjedd de to siste årene. Markslagsgrenser er oppmålt med GPS og lagt inn på kart. Strategiplan for SMIL/NMSK er revidert og skal inn i kommende Landbruksplan.

Landbruksplan eller næringsplan for landbruket er planlagt ferdigstilt og skal politisk behandles våren 2011 etter at det ble en utvidet høring i 2010.

Bodø er aktivt med i samarbeidsprosjekter sammen med andre

Salten-kommuner om forebyggende tiltak mot påkjørsler av elg på veg og jernbane samt rydding langs hovedveger i Salten.

Det er felt 246 elg, og dette er det nest høyeste antallet til nå og Bodø er en av de største "elgkommunene" i Nordland fylke.

Vann

Det har i 2010 blitt utbedret 65 lekkasjer på det kommunale ledningsnett. Det er langt flere enn normalt, og har sin årsak i en vinter med lite snø og dyp tele. I to tilfeller har også hovedvannledninger frosset. Det er produsert 6,7 millioner m³ vann fra de kommunale vannverkene, der Heggmoen alene produserte 6,5 millioner m³. På avløpsanleggene har det vært ordinær drift, selv om vi har hatt problemer med å få optimal drift på de nyeste og mest moderne renseanleggene.

Parker og byrom

Forskjønnelse er stadig et stikkord for parkområdet. Rensåsen forsterker seg som byens hovedpark, og vi får mange gode tilbakemeldinger fra aktive brukere. Kvaliteten vi legger opp til på ampler og urner i bykjernen er så god at næringslivet også ønsker å delta med samme standard. Vi har startet opp arbeidet med forskjønnelse av bydel Mørkved i samarbeid med Universitetet.

Fakta om Teknisk avdeling

- Teknisk avdeling har 92 ansatte. Kommunaldirektør Henrik Brækkan er øverste leder.

- Avdelingen består av fem kontorer: kommunalteknisk kontor, byggesakskontoret, byplankontoret, geodatakontoret og landbrukskontoret. I tillegg forvalter avdelingen parkeringsordningen, samt skyssbåt i Helligvær.

- Ingeniører utgjør den største yrkesgruppen i avdelingen.

- Kommunalteknisk kontor har ansvaret for kommunens kommunaltekniske infrastruktur, for eksempel drift og vedlikehold av vann og avløp, veier og trafikk, parker og offentlige plasser. Kontoret har også ansvaret for investeringene i sektoren.

- Byggesakskontorets viktigste oppgave er å behandle byggesøknader i henhold til plan- og bygningsloven. Kontoret bedriver også klagesaksbehandling, samt tilsyn med at plan- og bygningsloven overholdes.

- Byplankontoret har ansvar for planlegging og utvikling av byens fysiske miljø gjennom overordnede strategier for byutvikling, areal- og transportplanlegging og regulerings- og bebyggelsesplaner.

- Geodatakontorets oppgaver kan grovt deles i tre: Oppmålingstjenester, forvaltning og vedlikehold av kartregisterdata, og eiendomstaksering.

- Landbrukskontoret har en viktig rolle i å utvikle en lokal landbrukspolitik innenfor rammene av den nasjonale landbrukspolitikken, samt se landbruket som en integrert del av samfunns- og næringsutviklingen i kommunen.

Trafikksikkerhetstiltak

Årets aksjon skoleveg-prosjekt har vært bygging av 225 meter nytt fortau på Limyra mellom Unnliveien og Hunstad barneskole. Arbeidene fullføres våren 2011. Arbeidene med ny kollektivterminal i Dronningens gate startet høsten 2010 og fullføres vår/sommer 2011 med legging av varmekabler og fortausbelegg samt nye busshus.

Bebyggelsen i Kvalvika er sikret mot rasfare ved bygging av et 165 meter langt og 4 meter høyt rasfangjerde og sikring av løse steinpartier med nett.

Tredoblet vedlikehold

I løpet av seks år er Bodø kommunes kroneinnsats på bygningsvedlikehold nær tredoblet, fra 38 kroner pr kvadratmeter i 2004 til 95 kroner i 2010.

Med det har Bodø kommune sterkt nærmet seg det nasjonalt anbefalte nivå på 100 kr/ m². Å sikre riktig vedlikehold av alle kommunale bygg og boliger er en stor oppgave. Det er fortsatt en stor utfordring å kunne tilby utleieboliger til prioriterte brukere. Opprettelse av nytt boligkontor skal utnytte kommunale og statlige virkemidler langt bedre enn tidligere – en samlet tjeneste i et eget fagkontor.

En hel liten by

Bodø kommune har 823 egne utleieenheter, pluss tildelingsrett for 158 boliger i BBL og private borettslag. I sum ville dette vært en hel liten by, om husene lå samlet, med et folketall som en middelstor nordlandskommune. I 2010 mottok kommunen 396 søknader om bolig, og imøtekom bortimot halvparten. 184 søkere fikk tilbud, en økning på 12 fra året før, og kommunen bosatte 74 flyktninger.

Ulike boligbehov

Prosjekt "Skaffe vanskeligstilte egen bolig" har et mål om å øke gjennomstrømmingen i boligmassen. Det ble videreført i 2010. Så langt er det avdekket at omlag en tredel av de bosatte har behov for kommunalt botilbud utover treårsperioden. Mange av disse er ikke ute av stand til å skaffe bolig på egen hånd. Av 31 begjæringer om utkastelse til Namsmannen, ble fem gjennomført. Husleiene økte i gjennomsnitt med en prosent. I 2010 ble det kjøpt ni gjennomgangsboliger for flyktninger.

Alarmanlegg

Det er montert brannalarmanlegg med tilknytting til brannvesenet i til sammen 330 boenheter. Brannvesenet rykket ut på sju branntilløp i boliger med brannalarmanlegg.

Av disse er minst en større brann avverget av direkte varsling for brannalarmanlegg, ifølge brannvesenet.

Ny organisering av boligforvaltning

Boligforvaltningen ble i 2010 omorganisert og 1. oktober ble nytt boligkontor etablert. Hensikten med etableringen er å samle ansvaret for boligforvaltningen på ett sted slik at brukere møter en samlet tjeneste. I samarbeid med tildelende avdelinger jobbes det med nye rutiner og plan for videre bruk av boligmassen. De fleste medarbeiderne i det nye kontoret kommer fra eiendomskontoret. Det nye kontoret er nå en del av Helse- og sosialavdelingen og samlokalisert med Tildelingskontoret og Servicetorget i Postgården.

Prosjektutvikling

Eiendomskontoret har videreført arbeidet med å utvikle ledelse- og kvalitetssystemer knyttet til planlegging og gjennomføring av kommunens byggeprosjekter. Det har vært særlig fokus på økt grad av teamarbeid, rutiner knyttet til statusrapportering, bruk av prosjektplan, offentlig anskaffelser og dokumentasjon. Kommunens investeringsprogram krever stor innstats av virksomheten. Virksomheten står foran et generasjonsskifte av medarbeidere. Mangel på ingeniører, sivilingeniører og arkitekter vil kunne påvirke kommunens evne til å gjennomføre viktige utviklingsoppgaver. I løpet av 2010 ble det registrert økt deltakelse i anbudskonkurranser samt mer krevende prosesser rundt anskaffelse.

Vedlikehold av bygningsmassen

Vedlikeholdsinnsatsen i kommunens bygg har siden 2004 økt betydelig –

Fakta om Bolig- og eiendomsforvaltningen

- Eiendomskontoret er et fagkontor med ansvar for eiendomsforvaltning og utvikling. Kontoret forvalter, vedlikeholder og utvikler kommunal eiendom, gjennomfører deler av kommunens investeringsprogram og håndterer kjøp og salg av grunn.
- Kontoret har 20 medarbeidere fordelt på tre fagområder. Den største yrkesgruppen er ingeniører.
- Bodø kommune eier og forvalter ca 243.000 m² bygningsmasse inkludert om lag 47.000 m² boligareal. Bygninger eid av kommunale aksjeselskap inngår ikke i grunnlaget.
- Å sikre riktig vedlikehold av alle kommunale bygg og boliger er en stor og viktig oppgave for Bodø kommune.

fra 38 kr/m² til 95 kr/m². Innsatsen nærmer seg et faglig anbefalt nivå på kr 100 kr/m². For lav innsats over mange år har dog medført et akkumulert etterslep. Sammen med KS er teknisk tilstand og oppgraderingsbehov vurdert. Kostnadene er beregnet til omlag 86 mill kroner over de neste fem år og 339 mill kr de neste 6-10 år, samlet 425 mill kroner. Konsekvenser på kort sikt vil være enkelte driftsforstyrrelser for de mange brukere av kommunens bygningsmasse. På lengre sikt vil det føre til verdiforringelse av realkapital. Det er tidvis en utfordring å håndtere "må-krav" fra myndighetshold og forventninger fra brukere mot gitte rammevilkår.

Kommunen har tatt i bruk ISY-Eiendom – et informasjonssystem for eiendomsforvaltning. Systemet

I løpet av 2010 flyttet boligkontoret fra Herredshuset til Postgården.

bidrar til å skape en samlet oversikt over eiendomsmassen og all informasjon relatert til denne. Systemet er også et verktøy for internkontroll av bygg og skal benyttes ved kartlegging av tilstand, utarbeidelse av vedlikeholdsplan, avklare ansvarsforhold og ikke minst til rapportering til ansvarlig nivå. Implementering og innsamling av informasjon pågår, og arbeidet videreføres i 2011.

Brannsikkerhet

Arbeidet med økt brannsikkerhet i kommunens bygningsmasse videreføres. I 2010 var arbeidet knyttet til Tverlandet bo- og servicesenter med 40 boenheter og Ramflågvien med 12 boenheter. Byggene ble fullsprinklet, brannvarslingsanlegget ble oppgradert/installert med direkte varslings til Salten Brann, og dører og

rømningsveier ble utbedret. I tillegg ble Mørkvedmarka barnehage utbedret med særlig fokus på rømningsveier. Tiltakene gir trygghet for bruker, forvalter og eier.

Bolig – og næringsareal

Beholdningen av kommunalt eid næringsareal er problematisk lav. Den ytterste del av halvøya vår er sprengt, i en landsdel som forøvrig preges av overskudd på ubrukt areal. I løpet av 2010 mottok kommunen 24 søknader om kjøp av næringstomt, pluss 16 uformelle henvendelser. Fem søkere har fått tilbud om kjøp av tomt, derav fire tilbud om tilleggsareal til eksisterende næringstomt. I tillegg har åtte søkerne fått håndgivelse av tomt. Fem er avslått fordi det ikke var arealer å tilby, mens én har trukket sin søknad. Resterende

fem er under behandling. I løpet av 2010 ble kommunedelplan for Ytre Havn og reguleringsplan for Kvalvikodden behandlet. I tillegg er det igangsatt arbeid med reguleringsplan over området Mørkved Sør. Alle tiltakene vil kunne øke tilgangen til næringsarealer både på kort og lang sikt.

Kommunen har omtrent 200 dekar ledig boligareal. Det meste av disse arealene ligger i områdene Bodøsjøen, Breiva og Sjysletta. Etterspørselen etter boligtomter var fraværende også i 2010. I løpet av året ble det gjennomført fem salg av tilleggsareal til boligformål.

Ferdigstilt skolebygg – nå

I 2010 ble det investert for til sammen 413 mill. kroner. Det største enkeltprosjektet var byggetrinn II ved Bodøsjøen skole som ble ferdigstilt for 55 mill. kroner. Bygget sto klart til skolestarten i august med ny gymsal og nye klasserom.

I 2010 er det gjennomført investeringer for til sammen 413,4 mill kroner, hvorav 122 mill kroner har gått til å fullføre allerede igangsatte investeringer. 12,3 mill kroner har gått til i brannsikring av bygg, 16,5 mill kroner har gått til diverse oppgraderinger av eksisterende bygningsmasse. Til å gjennomføre nye tiltak/vedtatte planer har kommunen brukt 177,7 mill kroner, årsaken til det store avviket er at framdriften på en del store enkeltprosjekter ikke er helt i takt med budsjettene. Blant annet har Hovedjordet sykehjem kun benyttet 29,5 mill kroner av en bevilgning på 149,9 mill kroner, Terminalkai Nord hadde en bevilgning på 38 mill kroner som ikke ble benyttet og 32,1 mill kroner til kjøp av Norges bankbygget ble regulert inn men ikke benyttet i 2010. Kommunen har brukt 84,7 mill kroner til vann/avløpsformål, også her er framdriften ikke i takt med forventningene i bud-

sjettet. Midler som ikke er benyttet blir overført til 2011.

Skoler/barnehager

Byggetrinn II ved Bodøsjøen skole var ferdig til skolestart 2010, med ny gymsal og nye lokaler til klasserom. Dette økte kapasiteten ved skolen til 480 elever fordelt på 1.-10. trinn. Kommunen har også rehabilitert sanitæranlegg på skoler for til sammen 3,2 mill kroner i løpet av 2010, og man anser derfor dette prosjektet som avsluttet i løpet av 2011. Saltvern skole er blitt ombygd for 9,8 mill kroner. Kommunen har kjøpt Osphaugen barnehage for til sammen 2,15 mill kroner.

Kultur, idrett og kirke

I 2010 ble det brukt 10,4 mill kroner til oppgradering av Bodin kirkegård samt 1 mill kroner til brannsikring av kirkebygg. Kirkelig Fellesråd fikk tildelt 8,5 mill kroner til gjennomføring av orgelplan og 5,5 mill kroner til kirke Hunstad av en bevilgning på 18,5 mill kroner inneværende år.

I 2010 var det åpning av kunstgressbanene på Alstad og Bankgata og kommunen har brukt 19,1 mill kroner til dette formålet. STImulti-prosjektet har fortsatt i 2010 og det er benyttet 2,9 mill kroner av en bevilgning på 5,3 mill kroner. Området rundt Bestemorenga har blitt utbedret for rundt 1,5 mill kroner. Bratten har benyttet 1 mill kroner til trafiksikkerhetssenter og 1,8 mill kroner til utbedring av uteareal.

I 2011 blir det byggestart for Kulturkvartalet.

Sykehjem og omsorg

Nye Sølvsuper Helse og verferds-senter er under bygging og skal stå ferdig etter planen i 2012. Framdriftsplanen er ikke helt i tråd med de forventningene som ble lagt til grunn da budsjettet ble utarbeidet, og bare 29,6 mill kroner er benyttet av en bevilgning på 149,9 mill kroner. Ubrukte midler overføres til 2011. Botilbud i Årnesveien 4 skal etter planen stå ferdig i 2012, og i 2010 ble det regnskapsført 12 mill kroner på dette prosjektet.

Veier og trafiksikkerhetstiltak

Årets prosjekt aksjon skoleveg har vært bygging av 225 meter nytt fortau på Limyra mellom Unnliveien og Hunstad barneskole. Arbeidene fullføres våren 2011. Arbeidene med ny kollektivterminal i Dronningens gate startet høsten 2010 og fullføres vår/sommer 2011 med legging av

Investeringer 2010 fordelt på kategorier

Kategori	Regnskap 2010	Rev.Bud. 2010	Avvik
Fullføre igangsatte prosjekter	122 058	130 226	8 168
Lovpålagte oppgaver, branndokumentasjon/PCB	12 315	16 682	4 367
Nødvendig vedlikehold av bygninger, veier m.m.	16 536	26 865	10 329
Politiske vedtak/vedtatte planer	177 669	483 185	305 516
Vann/Avløp	84 792	127 768	42 976
Totalt	413 369	784 726	371 357

Tall i 1000 kroner

kommer Kulturkvartalet

COOP har i tråd med utbyggingsavtalen finansiert og bygd veg og rundkjøringer mens kommunen har finansiert VA-ledningene. Anleggene er nå overtatt til kommunalt drift og vedlikehold. Aktiviteten ligger på samme nivå som i 2009 på 84,7 mill kroner. Det regulerte budsjettet har en bevilgning på 127,7 mill kroner, noe som gjør at 43 mill kroner mest sannsynlig blir overført til 2011. Avviket skyldes i hovedsak mindreforbruk på Hammersvika avløp på 8,9 mill kroner, opprydding avløp Valnes med 3 mill kroner, Helligvær vannbehandlingsanlegg med 3,9 mill kroner og ubrukte midler på Burøya/Valen – Nyholmen på 2,2 mill kroner.

Feltutbygging og næringsforhold

Aktiviteten på dette området har ikke vært som planlagt. På Kvalvikodden er kun 5,8 mill kroner benyttet av en bevilgning på 23,8 mill kroner. Spuntkai ved Molorota er blitt ferdigstilt og 5,5 mill kroner er brukt der i løpet av 2010. Bevilgningen var på 7,8 mill kroner. Brannsikring av bygg er gjennomført med 9,1 mill kroner, dette er en oppgave som også videreføres de neste kommende årene. I hovedsak er det omsorgsboliger som har blitt oppgradert. I løpet av 2010 ble det vedtatt at kommunen skulle kjøpe tidligere Norges Bankbygget og dette ble regulert inn i budsjettet med 32,1 mill kroner men vil først gjennomføres i 2011.

IKT og øvrige investeringer

Kommunen har investert i IT systemer for 8,5 mill kroner mens bevilgningen var på 6,0 mill kroner.

Finansdisposisjoner

Det har vært stor aktivitet når det gjelder kommunens startlånordning. Hele 50,6 mill kroner er blitt lånt ut til finansiering av boligkjøp.

Finansiering

Årets investeringer er finansiert med 330 mill kroner i låneopptak.

varmekabler og fortausbelegg samt nye busskur. Bebyggelsen i Kvalvika er sikret mot rasfare gjennom bygging av et 165 meter langt og 4 meter høyt rasfangjerde og sikring av løse steinpartier med nett til for 3,7 mill kroner. Kommunen har opprustet sentrumsgater for 6,6 mill kroner og Nevelsfjordveien for 1,7 mill kroner. Det er bygd en liten brannstasjon på Kjerringøy for 4,2 mill kroner, samt at kollektivterminal i Dronningensgate og diverse fortau for til sammen 6,1 mill kroner.

Vann og avløp

Hammervika renseanlegg ble satt i drift i oktober 2010, og dermed er det siste av tre store primærrenseanlegg for Bodø sentrum på plass. Urenset utslipp fra ca 6000 pe er historie. Bygget ligger på Langstranda, har ei grunnflate på 300 m², og det

ble lagt ekstra ressurser i forhold til arkitektur for å skape et pent bygg. Arbeidene med utskifting av vann- og avløpsnett i Breivika ble nær fullført i 2010. Noe opprydding og asfalteringsarbeider gjenstår. På Landegode er det lagt ny avløpsledning som erstatning for en eldre utett avløpsledning. Avløpsvannet er ført til utslipp på dypt vann i en ny utslippsledning. Ny slamavskiller og utslippsledning er bygd og satt i drift på Kjerringøy. Avløp fra skole, barnehage og næringsområde pumpes via nytt ledningsanlegg til slamavskilleren. Det er også bygd 160 meter ny gang og sykkelveg langs Kaiveien. Ny vannforsyning til Valnes ble satt i drift på slutten av året.

Samtidig med bygging av fortau på Limyra ble det lagt ca 300 meter ny hovedvannledning og overvannsledning. Nye vann- og avløpsledninger og ny Stormyraveg ble ferdig i 2010.

Positivt resultat for kom

Takket være økt skatteinngang, en andel av statens eldremilliard samt økt avkastning fra finansområdet viser kommuneregnskapets bunnlinje et overskudd på nærmere 17 mill kroner.

Årets regnskap ble avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk på 16,8 mill kroner. Hovedårsaken til at det ble positivt resultat, er økt skatt- og rammetilskudd på til sammen 29 mill kroner. Dette kom i hovedsak i form av ekstra rammetilskudd i desember (andel av eldremilliard) på ca 9 mill kroner samt positiv skatteavregning pr 20. januar 2011 på grunn av økt nasjonal skatteinngang. Premieavviket ble også i år positivt med 43 mill kroner. Av dette ble 20 mill kroner satt av til fond som budsjettert. Finansområdet bidro med 16 mill kroner mer enn budsjettert hovedsaklig på grunn av lavere lånerente og høyere avkastning/utbytte.

Budsjettert forbruk til tjenesteyting i avdelingene ble overskredet med ca 31 mill kroner.

I forhold til rapportert regnskap til bystyret, sist gang i tertialrapport pr 31.8.2010, ble det endelige resultatet betydelig forbedret. I forhold til budsjettgjennomføringen for avdelingene ble resultatet noe verre enn rapportert.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter bør etter statlig anbefaling være på minimum 3 %.

I 2010 ble dette på 2,6 % og er betydelig forbedret fra året før. Årsaken er statlige overføringer, positivt premieavvik og gode resultater fra finansforvaltning. Slike inntekter er usikre og kan svinge. Det er for eksempel varslet renteoppgang

i 2011 som vil gi økte utgifter for kommunens låneportefølje. Det akkumulerte premieavviket er pr utgangen av året på 239 mill kroner, mens kommunens disposisjonsfond er på 97 mill kroner. Dette betyr at kommunen trenger minst dobbelt så

mye frie fond til å finansiere fremtidige forpliktelser til amortisering av premieavviket.

På lang sikt er det ikke heldig at kommunene i så stor grad er avhengige av at ekstraordinære overføringer og finansavkastninger

munens årsregnskap

er lavere enn låneopptak, vil kommunens gjeld øke. Staten anbefaler at kommunens samlede gjeld ikke overstiger 50 % av brutto driftsinntekt. Hvis en ser bort fra vann- og avløp portefølje, startlån og øvrige låneopptak hvor deler av lånekostnader er kompensert, kan man konkludere med at omtrent halvparten av den totale låneportefølje ikke er forbundet med særlig risiko. Det må imidlertid påpekes at kommunens handlefrihet ikke vil bedre seg hvis utvikling i langsiktige gjeld fortsetter i årene som kommer.

Kommunens totale likviditet har bedret seg i forhold til tidligere år hovedsakelig på grunn av økning i brukte lånemidler. Disponibel likviditet er noe dårligere i forhold til i fjor. Kommunens finansreglement ble tilpasset til det "nye finansforskriften" i september 2010. Oppnådd avkastning på plasseringene måles opp mot 3 måned NIBOR (Norwegian Inter Bank Offered Rate). Oppnådd resultat på gjeldsportefølje opp mot budsjett.

Kommunen fikk en samlet avkastning på plasseringer på 3,24 % mot referanse 2,5 %. Avkastning fordeler seg med: bankinnskudd 2,5 %, høyrentekonto 3,24 %, pengemarkedsfond 2,71 %, kombinasjonsfond 12,32 % og grunnfondsbevis 7,95 %. Gjeldsportefølje viser bedre resultat enn antatt i budsjettet. Renteutgifter ble 6,7 mill kroner lavere enn budsjett på grunn av lavere rente og utsatt låneopptak til investeringer. Avdragene ble 3 mill kroner høyere enn budsjett. Dette skyldes feilaktig belastning av driftsregnskap med avdrag fra to startlån som skulle belastes investeringsregnskap. Avsetning til bundne fond (ekstraordinære avdrag) er likedan 3 mill kroner høyere. Dette vil bli korrigert i 2011.

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad avdelingene over-

Forts. på neste side ►

må anvendes direkte til å dekke driftsutgiftene.

Utvikling i langsiktig gjeld og likviditet påvirker også kommunens økonomiske situasjon, om enn på noe lengre sikt. Langsiktig gjeld

eksklusiv pensjonsforpliktelser har økt med 257 mill kroner fra 2009 til 2010. Dette skyldes hovedsakelig økt låneopptak som i 2010 var på 469 mill kroner. Kommunen betalte avdrag på tilsammen 170 mill kroner, og så lenge betalte avdrag

Regnskapsresultat 2010

Gruppering	Regnskap 2010	Reg Budsj. 2010	Budsjett 2010	Regnskap 2009	Avvik Reg B 10 - regn 10
Sentraladministrasjonen	134 331	138 594	132 708	130 294	4 263
Grunnskole	486 200	493 586	492 321	473 909	7 386
Barnehage	33 618	37 339	34 029	42 624	3 721
Avdelingen for oppvekst og kultur	141 733	139 222	140 544	136 021	-2 512
Pleie og omsorg	482 893	465 904	458 264	488 563	-16 990
Helse- og sosialavdelingen	208 647	189 363	185 864	199 331	-19 284
Eiendomskontoret	27 340	29 432	27 829	38 200	2 093
Teknisk avdeling	78 113	66 199	53 597	52 720	-11 915
Bodø byggservice	-57	722	0	-170	778
Bodø bydrift	-1 151	0	0	-82	1 151

Tall i 1000 kr

► holder de politiske vedtatte budsjetttrammene. Til sammen brukte avdelingene nærmere 31 mill kroner mer enn budsjettet. Det største prosentvise avviket var for teknisk avdeling på 12 mill kroner mens HS avdelingen hadde beløpsmessig det største avviket på til sammen 36 mill kroner.

Sentraladministrasjon hadde et mindreforbruk på 4,3 mill kroner. Dette er stor forbedring i forhold til prognose og skyldes blant annet høyere inntekter ved område tillitsvalgte på 1,1 mill kroner, en feilaktig tidsavgrenset faktura ved lønn- og regnskap på 0,4 mill kroner og lavere forbruk ved politisk område på 1,5 mill kroner.

Grunnskolene hadde et samlet mindreforbruk på 7,3 mill kroner i 2010 mot merforbruk på 0,7 mill kroner i 2009. Den viktigste årsaken er at de fleste skolene har forbedret sin økonomistyring kraftig i forhold til 2009. Ingen enheter har overskredet sin ramme over 2 % mot 6 i fjor. Dermed ser vi at flere enheter som tidligere år har hatt store underskudd nå har fått bedre kontroll og har et underskudd på under 2 %.

Barnehagene oppnådde et samlet mindreforbruk på 3,7 mill kroner. Hovedårsaken er at et flertall av enkeltbarnehagene hadde mindreforbruk på tilsammen 2,4 mill kroner. I tillegg ble det noe høyere inntekter

enn budsjettet for åpning av nye plasser på høsten.

Avdelingen for oppvekst og kultur hadde et samlet merforbruk på 2,5 mill kroner.

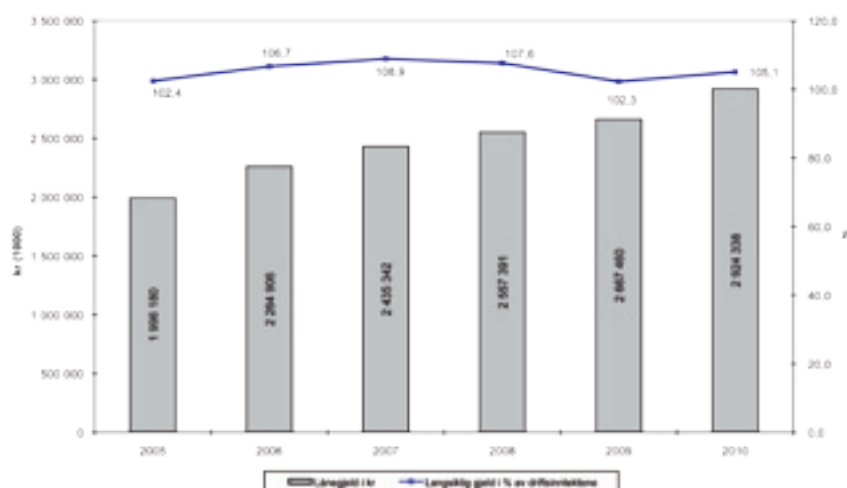
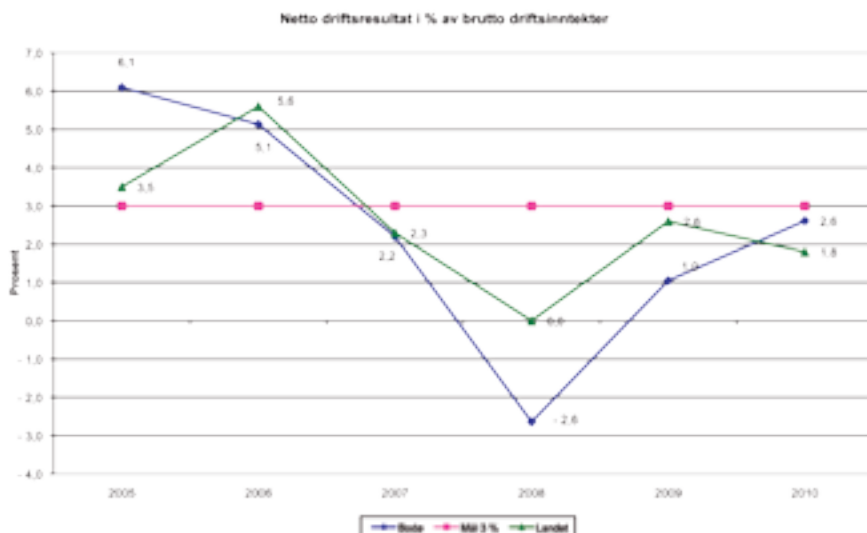
Størst overskudd hadde flyktingkontoret med 3,7 mill kroner og det skyldes blant annet at det holdes igjen midler til uforutsette utgifter for nyankomne flyktninger. Også helsesøstertjenesten, familie-sentrene, fellesadministrasjonen og biblioteket hadde overskudd. På den andre siden hadde kulturkontoret et underskudd på 0,4 mill kroner innenfor idrett. Det ble et betydelig merforbruk for barneverntjenesten på 7,5 mill kroner, til tross for tiltak og en budsjettøkning på 4,8 mill kroner gjennom omdisponeringer i avdelingen. Merforbruket har vært rapportert gjennom året og skyldes i all hovedsak vekst i institusjons- og fosterhjemsplasseringer, samt utgiftsdekning for barn i tiltak.

Pleie og omsorg-avdelingen avsluttet året med et merforbruk på 17,0 mill kroner. Institusjonene sitt merforbruk var på 9,4 mill kroner, mens hjemmetjenesten hadde et merforbruk på 3,8 mill kroner. Bokollektivene hadde et merforbruk på 3,8 mill kroner. Øvrig hjemmetjeneste som består av dagsentrene, vikartjenesten, sykepleiervakta og natttjenesten hadde et merforbruk på 1,1 mill kroner. Årsaken er ordinære driftsutgifter og lønnsutgifter. Øvrig

hjemmetjeneste sitt merforbruk er i sin helhet knyttet til lavere inntekter enn budsjettet.

Helse- og sosialavdelinge for øvrig hadde et samlet merforbruk på 19,3 mill kroner. NAV hadde et merforbruk på 7,0 mill kroner knyttet til sosialhjelp, bidrag bolig og livsopphold. Kjøkkendriften hadde et merforbruk på 1,2 mill kroner. Oppdragsmengden knyttet til kjøring av brukere til og fra dagplass ble 2,5 mill kroner høyere enn budsjettet. Inntekten fra refusjon for ressurskrevende brukere ble 1,9 mill kroner lavere enn budsjettet, mens utgiftene til husleie ble 0,8 mill kroner høyere enn budsjettet. Helsekontoret fikk et underskudd på 0,4 mill kroner på grunn av økt basistilskudd til fastleger og økt beredskapstillegg for legevakt. Dag- oppsøkende rehabilitering hadde balanse i driften. Avlastning i institusjon og Symra dagsenter driftet i balanse, mens økning i lovpålagte vedtak for privatavlastning og støttekontakt medførte et merforbruk på 3,4 mill kroner. Tildelingskontoret hadde et merforbruk knyttet til ressurskrevende brukere innenfor ruskapitelet på 0,4 mill kroner.

Eiendomsforvaltningen hadde et samlet overskudd 2,1 mill kroner. Lavere forsikringspremier, vakanser i stillinger og ubrukte prosjektmidler til utvikling av Vollsletta bidro mest

Tabellene over og til venstre viser ulike nøkkeltall for kommunens handlefrihet.

til overskudd. Utleie og forvaltning av kommunale boliger ga et underskudd på tilnærmet 1,0 mill kroner. Høyere utgifter til akutt vedlikehold, knyttet til istandsetting av leiligheter, og økte utgifter til strøm bidro særlig til resultatet. Boligdriften ble fra årsskiftet samlet i et nyopprettet boligkontor som organisatorisk ligger under helse- og sosialavdelingen.

Teknisk avdelings regnskap for 2010 viser et samlet underskudd på 11,9 mill kroner.

Årsaken til underskuddet er merutgifter i forbindelse med utvidelsen av soner for eiendomsskatt som utgjorde 3,3 mill kroner. Videre ble det svikt i parkeringsinntekter på 0,6 mill kroner, samt svikt i gebyrinntekter innenfor byggesaksbehandling og oppmålingssaker på 3,1 mill kroner. En hard vinter medførte et merfor-

bruk innenfor driften av veiene på 6,0 mill kroner. Driften av gateløys resulterte i en overskridelse av budsjettet på 2,4 mill kroner. Innenfor driften av vann og avløp ble kapitalkostnaden betydelig mindre enn budsjettet som følge av en lavere kalkylerente. Besparelsen er avsatt til fond for fremtidig benyttelse innenfor sektoren. Eiendomsskattestaksprosjektet ble vedtatt videreført uten at det ble bevilget tilstrekkelig midler til gjennomføringen.

Bodø byggservice hadde et mindreforbruk på 0,8 mill kroner hvorav håndverkertjenester hadde et underskudd på 0,6 mill kroner mens renhold hadde overskudd på 1,1 mill kroner. Det har vært sterkt fokus på sykefravær, og nedlagt mye arbeid i tilrettelegging av arbeidsoppgaver. Prisene på tjenestene ble ikke jus-

tert fra 2009 til 2010. Etterspørsel på vaktmester- og håndverkertjenester har ikke vært som forventet, og avdelingen har ikke nådd forventet resultat.

Bodø bydrift hadde i 2010 sitt åttende driftsår. Bystyret vedtok i 2007 at evalueringssperioden etter omorganiseringen skulle forlenges med to år. Evalueringsarbeidet startet i 2009 er enda ikke avsluttet. Ved årets slutt hadde Bodø Bydrift et overskudd på 1,1 mill kroner. Omsetningen justert for interne transaksjoner har vært på 107 millioner, omtrent det samme som i 2009. Det var i budsjettet forutsatt høyere omsetning. Det har særlig vært anleggsgruppen som har hatt mindre oppdrag.

Selve knutepunktet

I Bodø møtes, som eneste sted i Norge, hele det nasjonale transportnett på et lite område – stamnettshavn, stamled, stambane, stamveg og stamlufthavn.

Bodø havn har et variert trafikkbilde. Hurtigruten, stykkgodsfartøy, ferger, hurtigbåter og fiskefartøyer står for flest antall anløp. I 2010 registrerte vi nær en million tonn gods over kai, og har igjen over 7.300 anløp av næringsfartøy.

“Byen og havna”

Programmet er vedtatt av bystyret i 2009 og vektlegger utvikling av en bymessig, fysisk infrastruktur som berører by, havne- og sjørelaterte virksomheter. Innenfor byutviklingsprogrammet er det flere delprosjekter som det har blitt arbeidet aktivt med i 2010, hvor flere skal gå fra og planfase til anleggsarbeider i 2011. Dette er hovedprosjektene, sett fra havnas ståsted:

Stamnettsterminalen

I 2010 har det blitt arbeidet med en reguleringsplan for Stamnettsterminalen, inkludert jevnlig møter med Jernbaneverket, Statens vegvesen og Kystverket.

Stamnettsterminalen skal i fremtiden videreutvikles til å bli et enda mer effektivt og betydningsfullt:

- Nasjonalt knutepunkt i transportaksen nord-sør.
- Regionalt knutepunkt for distribusjon i Bodø og Salten regionen.

Terminalkai Sør

Ved utgangen av 2010 gjenstod kun den siste finpussen på anbudsbeskrivelsen for bygging av Terminalkai Sør/ ny Hurtigrutekai. Det gir ny kaifront mellom Jernbanekaia til NRK-bygget. Hurtigruten kommer i

Mange ulike båter anløper Bodø havn.

sentrum. Det vil gi økt kapasitet på Terminalkaien.

Ytre havn

Målet med Kommunedelplan Ytre havn er å vise hvordan land- og sjøarealer kan disponeres i et 50 års perspektiv. Helt sentral for Ytre havn er Lille Hjartøy, som kan gi 655 daa nytt bruksareal. Det vil være svært sentralt med hensyn til eventuell olje- og gassaktivitet i Bodø kommune som fordrer en industrihavn. Anbefalte hovedgrep:

- Adkomst Lille Hjartøy via Langskjæret
- Steinbrudd og pukkverk på Lille Hjartøy.

Kommunedelplanen Ytre havn ble sluttbehandlet av Bystyret 16.09.10 og oppfølgingsarbeidet er begynt.

Gjestehavn

Åpningen av ny gjestehavn ble foretatt lørdag 19. juni, under Havnedagen 2010

Cruise

I 2010 har arbeidet med cruisesatsningen blitt videreført, hvor Bodø havn og lokale partnere arbeider sammen med Cruise Norway og

andre for å realisere det markeds-potensial som nå i overveiende grad seiler forbi Bodø.

Fra 2009 til 2010 fikk vi en 100% økning i antall cruiseskip som anløp Bodø.

Miljø

Bodø havn KF ble Miljøfyrtårnsertifisert våren 2009, som den andre havn i Norge.

Sykefraværet for 2010 viser positiv reduksjon, ned til 6.5 %. Tallet var 10.9 % i 2009 og 15.1 % året før. Ser en bort fra langtidsfraværet, ville tallet vært 1.3 %.

Økonomi og statistikk

Nøkkeltall regnskap 2010:

- Driftsinntekter: kr. 23 415 148
- Netto driftsresultat: kr. 351 690
- Mindreforbruk: kr. 1 165 390

Nøkkeltalltall statistikk 2010 (endring fra 2009):

- Skipstrafikk: 7 331 anløp (+ 2,7 %)
- Gods over kai: 969 161 tonn (- 4,0 %)
- Persontrafikk: 369 015 passasjerer (+ 4,4 %)
- Containergods: 36 303 tyvefotsenh. (+ 10,9 %)

Fra Grand Prix og olje til kampfly og Kina

Team Bodø KF arbeider med nærings- og samfunnsutvikling. Dette ivaretas gjennom oppfølging av prosjekter i Strategisk næringsplan, service og veiledning overfor bedrifter og etablerere, samt som fagetat for rådmann i nærings saker.

Foretaket hadde ni årsverk i 2010 og en samlet omsetning var på ca 15,3 mill kr, hvorav tilskudd fra kommunen utgjorde ca 5,3 mill kr. Team Bodø administrerer viktige fellessatsinger i Bodøsamfunnet som omdømmeprogrammet Bodø i Vinden, Strategisk Utviklingsprogram Luftfart og Melodi Grand Prix.

Av tunge nasjonale satsinger nevnes posisjonering av Bodø som fortsatt kampflybase, utarbeidelse og oppfølging av ny petrostrategi for Salten, og etablering av en fast sikkerhetspolitisk konferanse i Bodø. Internasjonalt har Team Bodø fulgt opp kommunens deltakelse i Nord-

Norges Europakontor i Brussel samt Næringslivets Europakontor i Nordland. Vi deltok også i Expo 2010 i Shanghai.

Regionalt har Team Bodø arbeidet aktivt i forhold til å utvikle Bodøs rolle som fylkeshovedstad, og etablere samarbeidsprosjekter innenfor Partnerskap Salten og i forbindelse med restrukturering av DA Bodø.

Team Bodøs etablerer-service kan vise til

75 etablerere/prosjekter som har fått rådgiving, seks med kontor i Rugekassen og startstipend til 14 prosjekter.

Team Bodø har prosjektledelsen for Nyskappingsprogrammet i 2016 med fokus på entreprenørskapskultur og nyskaping både i utdanning, blant etablerere og i næringslivet. Fram til nå har over 1000 personer deltatt

i "Ka du trur"- temakveldene for gründere. I 2016 har fått internasjonal oppmerksomhet ved at det er valgt ut til å representere Norge i konkurransen European Enterprise Awards 2011 innenfor entreprenørskapskultur.

Team Bodø har deltatt aktivt i arbeidet med utvikling av Bodø havn, gjennom utviklingsprogrammet

"Byen og havna".

I løpet av 2010 er det ferdigstilt en rekke planer med

betydning for næringsetablering framover. Det arbeides i samarbeid med resten av kommuneadministrasjonen med tilgang på nytt næringsareal. I 2010 startet arbeidet med revidering av Strategisk næringsplan for Bodø.

Trening, bading, show og utstillinger

Bodø Spektrum KF har ansvaret for drift og vedlikehold av Nordlandshallen, Bodøhallen og Nordlandsbadet.

Nordlandshallen er en innendørs fotballbane med kunstgress. Hallen har løpebane for friidrett, klatreanlegg, styrketreningsrom og kantine. Det var 230 000 brukere i Nordlandshallen i 2010.

Bodøhallen brukes mest til håndball, men også til flere andre innendørs

lagidretter. I 2010 ble det avviklet fem landskamper i kvinnehåndball. Det ble også arrangert veteran-NM i volleyball. Det var 150 000 brukere i Bodøhallen i 2010.

Både lokale, regionale og nasjonale arrangører bruker i hallene. I 2010 ble lokal finale i Melodi Grand Prix arrangert for femte gang. Kongelig Norsk Automobilforbund arrangerte en stor bilmesse. I Bodøhallen ble det blant annet arrangert en storhusholdnings-messe med Arena Nord som arrangør og en stor fritidsmesse med Løvold som arrangør.

I Nordlandsbadet er oppgaven å gi tilbud til befolkningen i form av mosjon,

rekreasjon og opplevelser. Foretaket er ansvarlig for badevaktjenester, teknisk drift og vedlikehold, renhold i badet, og svømmeopplæring i form av kurs på ettermiddagstid. Det gis tilbud om babysvømming og vann-

aerobic. Badet benyttes også av spesielle grupper til rehabilitering og opptrening.

I 2010 var det til sammen 88 092 ordinære besøkende i badet, dette er høyere besøkstall enn i de tre foregående årene. Det ble arrangert svømmekurs for flere i 2010 enn noe tidligere år. Badet leies ut på formiddagstid fem formiddager i uken til Grunnskolekontoret, som benytter det til skolesvømming. I 2010 var det 21 820 besøk i skolesvømmingen, det høyeste tallet siden badet åpnet.

Bodø kulturhus KF satte i 2010 ny publikums- og arrangementsrekord. Kulturhuset økte antallet publikummere med 12 % og hadde 45 fulle hus. Dette er 14 flere enn rekorden på 31 fra 2009. Sinus har doblet antall publikum, og hadde en økning i antallet arrangement på 70 % fra året før. Konsernet som drifter Bodø Kulturhus drift, Bodø Rhythm Group og Sinus, har samlet 86 129 publikummere i 2010.

Kulturhuset med store og lille sal har i 2010 hatt 353 utleiedager fordelt på 168 i store sal og 190 i lille sal. Dette er en økning på syv fra i fjor. I tillegg er det gjennomført en rekke foajé-konserter, spesielt den ukentlige "Lunsjkonsernten". Det er solgt 40 344 billetter til egne arrangementer, i tillegg til 29 004 uregistrerte publikummere på konserter, konferanser med mer, totalt 69348 publikummere. Dette er en økning på 7578 mennesker eller 12 % fra året før.

Avdelingen har 10,0 årsverk i faste stillinger og ca 3,4 årsverk til billettvakter/ kafe/ scene.

Bodø Rhythm Group

Bodø Rythm Group er et ensemble som spiller musikk innen den rytmiske sjanger. Ensemblet har i 2010 gjennomført 16 større produksjoner med til sammen 2284 publikummere. Dette er en økning på fire flere store produksjoner enn 2009.

Samlet har BRG samarbeidet med 59 unike artister/ grupper/ kulturinstitusjoner i 2010. Avdelingen har 1,6 årsverk. Innleide musikere kommer i tillegg.

Sinus

Sinus har gjennomført sitt andre driftsår i 2010 som en egen avdeling. Sinus er hovedscene for rytmisk musikk i Bodø, og vertsscene for arrangørklubbene Ad Lib Jazzklubb, Bodø Bluesklubb og X Rockeklubb, samt hovedscene for Nordnorsk Jazzsenter.

I 2010 er det blitt etablert to nye arrangørklubber; Bodø Metal Club og Decent Booking. Andre aktører som benytter seg av Sinus er blant andre Nordland Musikkfestuke, Nødutgangsfestivalen, Bodø Hardcorefestival, Bodø Internasjonale Orgelfestival, Kjerringråkk.

Konsertscenen har hatt 189 arrangementer, og 14497 publikummere i 2010. Dette er en økning på 80 arrangementer og 4712 publikummere.

Det gir en publikumsøkning oppunder 50% fra 2009 til 2010. Avdelingen har en daglig leder i 100 % stilling, en teknisk ansvarlig som deles med Bodø Kulturhus, samt 4 lydteknikere, 8 baransatte og 6 vakter på deltid. Sammen med daglig leder blir dette i underkant av 2 årsverk

Bodø Kulturhus KF har i 2010 samlet:

- 17 årsverk
- 86 129 publikummere

Oversikt · Balanse

	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	"Endring 10-09"
Anleggsmidler	5085,912	5544,682	6072,108	6536,748	7027,042	490,294
Herav:						
Aksjer og andeler	161,072	160,335	228,829	229,519	230,200	0,681
Pensjonsmidler	1666,811	1854,107	2105,878	2333,894	2565,164	231,271
Utlån	257,897	251,032	266,637	313,576	346,225	32,649
Utstyr, maskiner og transportmidler	78,614	83,640	92,068	88,280	82,973	-5,307
Faste eiendommer og anlegg	2921,519	3195,568	3378,697	3571,479	3802,479	231,000
Omløpsmidler	991,474	1046,194	1363,810	1343,892	1515,095	171,204
Herav:						
Kasse, postgiro, bankinnskudd	719,551	753,071	960,348	953,660	1123,074	169,414
Obligasjoner	15,882	5,410	5,006	0,001	0,001	0,000
Aksjer og andeler	10,370	9,538	3,582	9,141	9,931	0,789
Premieavvik	133,037	153,344	193,499	215,193	238,817	23,624
Kortsiktige fordringer	112,635	124,830	201,375	165,896	143,273	-22,623
Sum eiendeler	6 077,387	6 590,876	7 435,918	7880,639	8542,138	661,498
Egenkapital	1760,800	1882,544	2338,166	2481,132	2635,462	154,330
Herav:						
Disposisjonsfond	50,947	86,618	102,151	84,893	96,809	11,917
Bundne driftsfond	75,731	69,490	47,563	50,910	61,887	10,977
Ubundne investeringsfond	201,830	222,169	173,460	493,969	507,894	13,926
Bundne investeringsfond	41,532	42,259	39,604	44,283	32,650	-11,632
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,000	0,000	42,692	42,692	42,692	0,000
Regnskapsmessig mindreforbruk	78,534	60,017	0,000	13,334	16,809	3,475
Regnskapsmessig merforbruk	0,000	0,000	-9,156	0,000	0,000	0,000
Udisponert i inv.regnskap	0,000	0,000	315,248	15,846	1,774	-14,072
Udekket i inv.regnskap (gml. Skjerstad)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Likviditetsreserve	-4,995	3,982	0,000	0,000	0,000	0,000
Kapitalkonto	1317,222	1398,008	1626,604	1735,206	1874,946	139,740
Langsiktig gjeld	4000,861	4353,127	4696,329	5027,035	5516,943	489,908
Herav:						
Andre lån	2264,906	2435,342	2557,392	2667,460	2924,338	256,879
Pensjonsforpliktelser	1735,955	1917,785	2138,937	2359,576	2592,605	233,029
Kortsiktig gjeld	315,726	355,205	401,424	372,473	389,732	17,260
Herav:						
Premieavvik	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Annen kortsiktig gjeld	315,726	355,205	401,424	372,473	389,732	17,260
Sum gjeld og egenkapital	6 077,387	6 590,876	7 435,918	7880,639	8542,138	661,498
Motkonto for memoriakontiene	-226,516	-206,402	-44,058	-225,442	-364,802	139,360
Ubrukte lånemidler	232,170	206,452	250,825	225,493	364,847	139,354
Andre memoriakonti	-5,654	-0,051	-206,767	-0,051	-0,045	0,006

Alle tall i mill kroner

Økonomisk oversikt - Drift

	Regn. 2010	Reg. budsj. (RB)	Oppr. budsjett	Regn. 2009	RB - R 10	R 10- R 09
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	100,206	101,489	101,984	96,271	1,283	3,936
Andre salgs- og leieinntekter	344,458	323,669	324,139	330,106	-20,788	14,351
Overføringer med krav til motytelse	455,498	387,576	365,710	413,907	-67,923	41,591
Rammetilskudd	523,006	519,100	519,100	516,971	-3,906	6,035
Andre statlige overføringer	206,558	229,030	224,296	235,691	22,473	-29,133
Andre overføringer	8,507	3,377	4,149	6,911	-5,130	1,596
Skatt på inntekt og formue	1 053,224	1 028,000	1 028,000	940,332	-25,224	112,891
Eiendomsskatt	92,104	92,100	92,100	67,735	-0,004	24,369
Andre direkte og indirekte skatter	0,147	0,000	0,000	0,141	-0,147	0,006
Sum driftsinntekter	2 783,708	2 684,342	2 659,478	2 608,066	-99,366	175,642
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	1 352,434	1 350,871	1 375,432	1 312,018	-1,563	40,416
Sosiale utgifter	258,111	270,998	279,874	253,137	12,887	4,974
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	512,487	502,899	472,227	489,217	-9,588	23,270
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	142,300	132,579	132,047	129,875	-9,720	12,425
Overføringer	406,649	337,151	315,263	382,791	-69,498	23,858
Avskrivninger	126,799	3,287	3,287	118,687	-123,512	8,112
Fordelte utgifter	-142,493	-139,358	-140,064	-130,739	3,134	-11,754
Sum driftsutgifter	2 656,287	2 458,427	2 438,065	2 554,986	-197,859	101,301
Brutto driftsresultat	127,421	225,914	221,413	53,080	98,493	74,341
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	80,802	72,591	81,291	97,860	-8,211	-17,057
Gevinst på finansielle instrumenter (om)	5,310	0,000	0,000	19,304	-5,310	-13,994
Mottatte avdrag på utlån	0,478	0,270	0,270	0,308	-0,209	0,170
Sum eksterne finansinntekter	86,591	72,861	81,561	117,471	-13,729	-30,881
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	96,707	103,065	124,681	101,938	6,358	-5,231
Tap på finansielle instrumenter (om)	0,246	0,000	0,000	0,092	-0,246	0,154
Avdragsutgifter	169,670	166,618	165,602	159,074	-3,052	10,596
Utlån	1,443	0,532	0,532	0,823	-0,911	0,620
Sum eksterne finansutgifter	268,066	270,214	290,814	261,927	2,148	6,139
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-181,475	-197,353	-209,253	-144,455	-15,878	-37,020
Motpost avskrivninger	126,799	3,287	3,287	118,687	-123,512	8,112
Netto driftsresultat	72,745	31,848	15,447	27,312	-40,896	45,433
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	13,334	13,334	0,000	0,000	0,000	13,334
Bruk av disposisjonsfond	17,225	17,225	0,200	11,661	0,000	5,565
Bruk av bundne fond	24,081	5,500	1,592	24,106	-18,581	-0,025
Bruk av likviditetsreserve	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sum bruk av avsetninger	54,640	36,060	1,792	35,767	-18,581	18,874
Overført til investeringsregnskapet	23,570	14,233	15,700	3,822	-9,338	19,748
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,000	0,000	0,000	9,156	0,000	-9,156
Avsetninger til disposisjonsfond	51,930	51,930	0,175	9,301	0,000	42,629
Avsetninger til bundne fond	35,075	1,745	1,363	27,465	-33,330	7,610
Avsetninger til likviditetsreserven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sum avsetninger	110,575	67,908	17,238	49,744	-42,668	60,831
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	16,809	0,000	0,000	13,334	-16,809	3,47

Økonomisk oversikt - Investering

	Regn. 2010	Reg. budsj. (RB)	Oppr. budsjett	Regn. 2009	RB - R 10	R 10- R 09
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	2,052	1,400	3,400	7,052	-0,652	-5,000
Andre salgsinntekter	0,085	0,000	0,000	1,561	-0,085	-1,475
Overføringer med krav til motytelse	47,151	100,037	102,725	52,029	52,886	-4,878
Statlige overføringer	3,672	5,497	0,000	16,992	1,825	-13,320
Andre overføringer	3,429	3,050	0,000	2,997	-0,379	0,432
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sum inntekter	56,390	109,984	106,125	80,631	53,594	-24,241
Utgifter						
Lønnsutgifter	1,531	0,000	0,000	1,410	-1,531	0,121
Sosiale utgifter	0,342	0,000	0,000	0,305	-0,342	0,036
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	294,231	744,265	454,200	263,987	450,033	30,245
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1,526	0,150	0,000	4,080	-1,376	-2,555
Overføringer	70,145	30,640	21,900	51,235	-39,505	18,909
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Fordelte utgifter	0,000	0,000	0,000	-0,079	0,000	0,079
Sum utgifter	367,774	775,055	476,100	320,939	407,280	46,836
Finanstransaksjoner						
Avdragsutgifter	42,789	43,965	14,711	13,029	1,176	29,760
Utlån	55,695	55,695	34,718	65,691	0,000	-9,996
Kjøp av aksjer og andeler	342,977	342,977	0,000	0,690	0,000	342,287
Dekning av tidligere års udekket	11,093	7,984	0,000	33,216	-3,109	-22,123
Avsetninger til ubundne investeringsfond	28,616	18,140	3,400	356,941	-10,477	-328,325
Avsetninger til bundne fond	11,491	0,000	0,000	5,408	-11,491	6,083
Avsetninger til likviditetsreserven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sum finansieringstransaksjoner	492,661	468,760	52,829	474,975	-23,901	17,686
Finansieringsbehov	804,045	1 133,831	422,804	715,282	329,786	88,763
Dekket slik:						
Bruk av lån	329,984	653,777	374,615	307,503	323,792	22,481
Mottatte avdrag på utlån	22,411	14,711	14,711	19,266	-7,700	3,145
Salg av aksjer og andeler	342,295	342,295	0,000	0,000	0,000	342,295
Bruk av tidligere års udisponert	26,939	26,939	0,000	348,425	0,000	-321,487
Overføringer fra driftsregnskapet	23,570	14,233	15,700	3,822	-9,338	19,748
Bruk av disposisjonsfond	11,788	15,607	0,000	14,899	3,819	-3,111
Bruk av ubundne investeringsfond	25,691	43,129	17,778	36,432	17,439	-10,741
Bruk av bundne fond	23,141	23,141	0,000	0,741	0,000	22,399
Bruk av likviditetsreserve	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Sum finansiering	805,819	1 133,831	422,804	731,089	328,012	74,730
Udekket/udisponert	-1,774	0,000	0,000	-15,807	1,774	14,033

Alle tall i mill kroner

Svein Blix
tok fatt på sin
rådmannsjobb
i 1990.
Nå er også
det historie...

(Fra Årsmeldingen
i 1991.)

RÅDMANNENS KOMMENTAR

avklingen har fortsatt i 1991. I budsjett 1991 var målet å dekke inn hele underskuddet fra 1990 på 22,6 mill.kr. Dette målet ble ikke nådd ved at 15,6 mill.kr ble inn- dekket, og 7 mill.kr må dekkes inn på senere års bud- sjettet. Selv om en ikke måkten å dekke inn hele under- skuddet, er det i regnskap 1991 flere tegn som viser at kommunøkonomien er ytterligere styrket. Brutto drifts- overskudd økte fra 81,7 mill.kr i 1990 til 98,2 mill.kr i 1991. Nettooverskuddet som framkommer etter at avdrag og renter er betalt, var på 20,2 mill.kr i 1990 og 47,5 mill.kr i 1991.

Av nettooverskuddet er 6,5 mill.kr brukt til å styrke kommunens kontantbeholdning i henhold til avtale med fylkesmannen. Dessuten er det avsatt 2,4 mill.kr til dekning av tap på videre utlån og forlykkelseting i utlånslaget. Av netto driftsoverskuddet er 6,5 mill.kr overført kapitalregnskapet. Store delen av beløpet gjelder kommunens andel av den såkalte eidsvollslånen fra 1990. Midlene er som kjent vedtatt tilbakeført i 1991 og benyttet til investeringer i nye sykkelstasjoner på NPS.

FORBEDRET LIKVIDITET

Arbeidskapitalen - enklepartidier minus korttidslig gjeld, har i løpet av 1991 økt med 36,8 mill.kr. Denne forbedringen avspeiler seg også i kommunens beholdning av likvider. Største delen av dette er innbetalinger på 14,4

Svein Blix har etter sitt første år som rådmann i Bodø kom- mune registrert at økonomisituasjonen er betydelig bedret.

%, Økningen her er delvis forårsaket av at sykkelmelding er blitt innført i løpet av 1991.

Opparbeidede gater:

Prinsensgate, mellom Urtegaardsgate og Nøstgaten	75.- l. m.
Haugensgate mellom Nøstgaten og Rønnevikgaten	70.- . . .
Urtegaardsgaten mellom Haugensgate og Rusaarsgaten	110.- . . .
Tordenskjoldsgate mellom Prinsensgate og Rusaarsgaten	52.- . . .
Kullerstrøgt. mellom Prinsensgt. og Rusaarsgt.	50.- . . .
<u>Skusstalle revidert</u>	
Prof. Schyftesgate på begge sider mellom Hørgaten og kiosken (av bolagingsgaten)	204.- l. m.
<u>Hellefjellveg.</u>	
Prof. Schyftesgate på østre side mellom Hørgaten og kiosken	184.- m.²
<u>Fluke "10 styk 6"</u>	

Fra den gamle kommune-protokollen har vi sakset fra opparbeidelsen av gater i Bodø sentrum.

(Utdraget er fra 1929.)

Postboks 319
8001 Bodø
Tlf. 75 55 50 00

www.bodo.kommune.no